

DEBRECZENI UJSÁG

HAJDUFÖLD

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TÓL 23-48.

ELŐFIZETESI ÁRAK:
NEGYEDÉVRE 15.— PENGO
HAVONTA 5 P 20 FILLÉR

8 OLDAL

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLVII ÉVFOLYAM 249 SZÁM

Zsirbeszolgáltatások a levágott sertések után

Európát csak a végső győzelemig folytatott elkeseredett küzdelemmel lehet megmenteni a bolsevizmustól

Aggodalom a semleges és kis államokban a moszkvai határozatok miatt -- Nagyszabású változásokat várnak Törökországban -- A londoni osztrák körök a moszkvai konferenciáról -- Cianó gróf elfogatásának újabb részletei -- A török külügyminiszter Kairóba érkezett -- Jelentős német hadisiker a krivojrogói térségben

Londont bombázta a német légi erő

A MOSZKVAI ERTEKEZLET záró nyilatkozata élénk visszhangot keltett. Általános megállapítás: eszaló dást kellett minden országban. Semleges körök véleménye szerint Moszkvában csak az egészen melles kérdésekben hoztak döntést, a főleg fontos kérdésekben bizottságok döntenek majd, ha döntenek, a legfontosabb kérdéseket nem is érintették. Német lapok erősen taglalják a moszkvai értekezlet határozatait, a zárónyilatkozatot és megállapítják: Eden diplomáciai Dünkireheny írt alá és a zárónyilatkozat fáradságosan összeeskábált okirat, amely agitatív jelszavakat tartalmaz, Anglia és az Egyesült Államok készségét vállalt arra, hogy szovjet győzelem esetén nem támaszt akadályt Európa bolsevizálása elé, Európának erre az a válasza, hogy a harc most lép legtevékenyebb fokába és Németország győzelmére lesz a válasz Moszkvának. Egy svéd lap így jellemzi a moszkvai értekezletet és a zárónyilatkozatot: amúgy világos a kommu-nikáció eddig is tudtuk, amit tudni szerettünk volna, az nincs a közleményben. A Berliner Börsenzeitung így fejezi be: Lelki megrázkódtatás fogja érni Angliát és Amerikát, mert az engedelmény, amit Anglia és az Egyesült Államok tettek a Szovjetnek, végzetes, amelynek következményeit azonban a német véderő mindenestetre el tudja hártani Európa felől.

TÖRÖKORSZÁG KÜLÖNÖSEN ÉRDEKLŐDÉSSEL VÁRJÁ a moszkvai értekezletből azokat a híreket, amelyek nem szerepeltek a zárónyilatkozatban és ezért vált szükségessé az Eden-Menemendzsoglu találkozó Kairóban. A Daily Mail diplomáciai munkatársa szerint Eden és a török külügyminiszter megbeszélésének könnyen nagyobb jelentősége lehet, mint előtte gondolni lehetett, tekintettel a legutóbbi eseményekre. A török kormány legutóbbi magartásában érezhető változás történt. Inönü elnök legutóbbi beszéde a török parlament előtt, csak kifejező volt ennek a körülménynek. Törökország helyzete kétségtelenül nagyfontosságú, tekintettel a moszkvai értekezleten létrejött együttműködésre.

A KELETI ARCIVONALON a katonai helyzet így jellemezhető: nagy eséta folyik a nogaji pusztán és ezzel egyidőben a krimi félszigeten és ez a nagy küzdelem a Krim birtokait jelenti. A másik erős gyújtópont Krivojrog záróállása. Német részről megjegyzik, hogy az

amit a krimi félsziget kiürítéséről, ellenséges oldalon emlegetnek és így azt jelenti, hogy a Krim félszigeten kemény és elszánt német védelemre kell számítani. Az ezzel összefüggő nogaj szeptember folyó küzdelemben nincs összefüggő arcvonal, itt mozgó harc folyik, a terep különlegessége miatt, itt nem lehet szó álló harcokról. Krivojrog vidékén a német ellenállás nemcsak megerősödött, de egyre erősebb a német ellen-támadás, azok szakadallanul folynak és a kezdeményezés itt német kézben van. Sertorius erről így ír: a nagy Dnyeper környékben lassú ütemben folyik a német ellentámadás és bár szovjet részről igen szívós ellenállás mutatkozik, a friss német erők felvonulása megteremtette a lehetőségét annak, hogy még jobban fokozzák a német mozdulatok lendületét. A német hadvezetés akkor készül nagy ellentámadásra, amikor a támadó ellenséges nyomás kifáradásának jeleit mutatkoznak, hogy ez a pillanat mikor érkezik el, azt a német hadvezetés jogosult megállapítani.

AZ OLASZORSZÁGI ARCIVONALON az angolszások előnyomulása teljesen megakadt és ha előre is jut-

Sikeres német ellentámadás Chersontól keletre
Berlín, november 3. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nek, a véderőfóparancsnokság közli: Északról a Krim-félsziget felé vezető utakon, Chersontól keletre lévő térségben s a nagy Don-kanyarulatban tovább folynak a súlyos harcok nagy ellenséges gyalogsági és páncélos erőkkel. Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. A szovjet csapatok támadásait visszaverték és betöréselt elrekesztették. Saját ellentámadásunk, bár a szovjet elkeseredett ellenállást fejtett ki, sikeres volt. Nagyszabású páncélos löttünk ki és felmorzsolunk egy elvágott kisebb ellenséges csoportot, amely Cserkasszitól keletre, a Dnyeper egyik szigetén akarta megvetni a lábát. Kievtől délkeletre-

Visszavert éjszakai támadások Dél-Olaszországban
Délolaszországban a Volturnótól nyugatra visszavertük az északamerikai csapatok több éj-

szaki támadását. A Volturnótól keletre az ellenség megkísérelt utána nyomulni visszavonuló csapatainknak, az összpontosított tüzérségi és gránátvető tűz, továbbá a német csatarepülőgépek támadásai azonban érzékeny veszteségeket okoztak soraiban. A keleti szakaszon két brit ezred erős tüzérségi és páncélos kötelékekkel támadást intézett a Trigno folyó mentén lévő állásaink ellen. A brit támadást visszavertük és nagy veszteséget okoztunk az ellenségnek. Ellenséges repülőgépek a birodalom délkeleti területére kedden bombákat dobtak. Személyi veszteségek és épületkárok keletkeztek. A támadó négy motoros bombázók közül 7-et lelőttünk. Légi erők az elmúlt éjszaka újból londoni célpontokat bombáztak. Könnyű német tengeri haderők a november 3-ára virradó éjszaka a délangliai partok felé vonulva, saját veszteség nélkül elsüllyesztettek 2 gőzöst egy erősen biztosított hajókaravánból. A két gőzös 4500 tonnát tesz ki.

A LÉGIHABORU SORÁN a német repülők Angliát, elsősorban Londont támadták jó eredménnyel. Légiharcok során Dél-Németország feletti hét amerikai repülőerőd pusztult el. Légítámadás volt Páris környéke ellen és súlyos károkat okozott a bombatámadás a római rádió jelentése szerint Anconában.
MEGJÖTT AZ ELSŐ HÍR A BALTI ÁLLAMOK SORSÁRÓL és amint várható volt, a hír lesújtó. Amerikai rádiójelentés szerint a Szovjet lezárta a balti államok aktáit. Az amerikai rádió szószólója határozottan kijelentette és leszögezte azt, hogy a balti államokat beolvasszák a Szovjetunióba, mondván, hogy a Szovjetunió részéről világosan kifejezésre juttatták, ezt az ügyet egyszer és mindenkorra lezártnak és elintézetnek tekintik.

és északra, valamint Szmolenszktől nyugatra ellentámadással visszavertük a szovjet ellentámadásait. Velikije Luk harcterében még tartanak a harcok a makacsul támadó ellenséggel. Egy léghárító vasúti szerelvény a keleti arcvonal déli szakaszán egy nap folyamán 15 szovjet páncélost semmisített meg, továbbá harcoképtelenné tett egy rendkívül nehéz ellenséges páncélost. A finn tengerőrbőlben a haditengerészet biztosító hajói könnyű ellenséges tengeri erőkkel vívtak küzdelmet és elsüllyesztettek három szovjet gyorsnaszádot, több hajót pedig megromgáltak, közülük az egyiket olyan súlyosan, hogy elvesztésével lehet számolni.

Eihalasztották a finn határok kérdését
Zürich, november 3. A Neue Zürcher Zeitung helsinki levelezője jelenti, hogy a szerdai finn esti lapok feltűnő cikkeiben hozták London magyarázatát a Finnországra vonatkozó moszkvai határozattal kapcsolatosan. A Helsinki Sanomat stockholmi levelezőjének jelentése szerint Oroszország kötelezte magát, hogy Finnországgal nem köt fegyverszüneti egyezményt, sem békét Anglia előzetes hozzájárulása és a feltételek közös megvizsgálása nélkül. A finn határok kérdését londoni jelentés szerint az általános békeértekezletig elhalasztották. Ezeket a híreszteléseket

gazdasági alapjai. Nem elég „szabad és demokrata” Ausztriát teremteni, hanem ennek az Ausztriának a létét is biztosítani kell. Ha Ausztria biztos jövőt akar, vagy nyugattal, vagy kelettel kell együttműködni.
Basel, november 3. (Bud. Tud.) A National Zeitung londoni tudósítója jelenti, hogy a moszkvai határozatnak Ausztriára vonatkozó pontjával kapcsolatosan tájékozott londoni körök megjegyzik, hogy a deklaráció első ízben fejezi ki az Anschluss elnemismerését. Eddig ugyanis csupán a müncheni szerződést tekintették a szövetségesek semmisnek.

A londoni osztrák bizottságot nem ismerik el ideiglenes kormányának
Zürich, november 3. (MTI) Londonban igen érdekesnek tartják a moszkvai értekezletnek Ausztriára vonatkozó nyilatkozatát. A londoni osztrák bizottság bizonyára fokozza tevékenységét, azonban semmi jele sincs annak, mintha volnának, akik e bizottságot ideiglenes kormányának elismernék.
Stockholm, november 3. (MTI) Londoni osztrák körök a moszkvai közleményt lelkesedéssel, azonban meglehetősen zavarral fogadták, — jelenti a Svenska Dagbladet londoni levelezője. E körökben hangoztatják, hogy Ausztria képtelen államalakulat volt és nem voltak megfelelő

gazdasági alapjai. Nem elég „szabad és demokrata” Ausztriát teremteni, hanem ennek az Ausztriának a létét is biztosítani kell. Ha Ausztria biztos jövőt akar, vagy nyugattal, vagy kelettel kell együttműködni.
Basel, november 3. (Bud. Tud.) A National Zeitung londoni tudósítója jelenti, hogy a moszkvai határozatnak Ausztriára vonatkozó pontjával kapcsolatosan tájékozott londoni körök megjegyzik, hogy a deklaráció első ízben fejezi ki az Anschluss elnemismerését. Eddig ugyanis csupán a müncheni szerződést tekintették a szövetségesek semmisnek.

Eihalasztották a finn határok kérdését
Zürich, november 3. A Neue Zürcher Zeitung helsinki levelezője jelenti, hogy a szerdai finn esti lapok feltűnő cikkeiben hozták London magyarázatát a Finnországra vonatkozó moszkvai határozattal kapcsolatosan. A Helsinki Sanomat stockholmi levelezőjének jelentése szerint Oroszország kötelezte magát, hogy Finnországgal nem köt fegyverszüneti egyezményt, sem békét Anglia előzetes hozzájárulása és a feltételek közös megvizsgálása nélkül. A finn határok kérdését londoni jelentés szerint az általános békeértekezletig elhalasztották. Ezeket a híreszteléseket

gazdasági alapjai. Nem elég „szabad és demokrata” Ausztriát teremteni, hanem ennek az Ausztriának a létét is biztosítani kell. Ha Ausztria biztos jövőt akar, vagy nyugattal, vagy kelettel kell együttműködni.
Basel, november 3. (Bud. Tud.) A National Zeitung londoni tudósítója jelenti, hogy a moszkvai határozatnak Ausztriára vonatkozó pontjával kapcsolatosan tájékozott londoni körök megjegyzik, hogy a deklaráció első ízben fejezi ki az Anschluss elnemismerését. Eddig ugyanis csupán a müncheni szerződést tekintették a szövetségesek semmisnek.

A londoni osztrák bizottságot nem ismerik el ideiglenes kormányának
Zürich, november 3. (MTI) Londonban igen érdekesnek tartják a moszkvai értekezletnek Ausztriára vonatkozó nyilatkozatát. A londoni osztrák bizottság bizonyára fokozza tevékenységét, azonban semmi jele sincs annak, mintha volnának, akik e bizottságot ideiglenes kormányának elismernék.
Stockholm, november 3. (MTI) Londoni osztrák körök a moszkvai közleményt lelkesedéssel, azonban meglehetősen zavarral fogadták, — jelenti a Svenska Dagbladet londoni levelezője. E körökben hangoztatják, hogy Ausztria képtelen államalakulat volt és nem voltak megfelelő

gazdasági alapjai. Nem elég „szabad és demokrata” Ausztriát teremteni, hanem ennek az Ausztriának a létét is biztosítani kell. Ha Ausztria biztos jövőt akar, vagy nyugattal, vagy kelettel kell együttműködni.
Basel, november 3. (Bud. Tud.) A National Zeitung londoni tudósítója jelenti, hogy a moszkvai határozatnak Ausztriára vonatkozó pontjával kapcsolatosan tájékozott londoni körök megjegyzik, hogy a deklaráció első ízben fejezi ki az Anschluss elnemismerését. Eddig ugyanis csupán a müncheni szerződést tekintették a szövetségesek semmisnek.

Eihalasztották a finn határok kérdését
Zürich, november 3. A Neue Zürcher Zeitung helsinki levelezője jelenti, hogy a szerdai finn esti lapok feltűnő cikkeiben hozták London magyarázatát a Finnországra vonatkozó moszkvai határozattal kapcsolatosan. A Helsinki Sanomat stockholmi levelezőjének jelentése szerint Oroszország kötelezte magát, hogy Finnországgal nem köt fegyverszüneti egyezményt, sem békét Anglia előzetes hozzájárulása és a feltételek közös megvizsgálása nélkül. A finn határok kérdését londoni jelentés szerint az általános békeértekezletig elhalasztották. Ezeket a híreszteléseket

ország, a Baltikum és Irán kérdését egy szóval sem említi a moszkvai értekezletről kiadott jelentés, annak az itteni felfogásnak a helyességét bizonyítja, amely szerint ebben az irányban semminő határozatot nem hoztak, különösen határovalakat nem húztak meg, hanem ezt a feladatot a békeértelen számúra tartották fenn.

Erélyes német támadások a krivojrogói térségben

Berlin, november 3. (MTI) A katonai helyzet az elmúlt napok folyamán sem változott meg lényegesen a keleti harctéren. A súlypont — mint tájékozott német katonai helyen mondják — ezidőszakra Krivoj-Rognál fekszik. Itt a kezdeményezés már napok óta a németek kezében van. A szerdai német hadijelentés erélyes német támadásokat jelent erről a környékről. Német katonai részről rámutatnak arra, hogy a Nogaji-sivatagban a harcok még nem zárultak le és ma még nem állapítható meg, hogy melyik oldalra billen a mérleg serpenyője a végső döntésnél. Ez mindenestire amellett szól, hogy a németek itt to-

Az algiri Földközi-tengeri bizottságot már feloszlatottak lehet tekinteni. Ezt a bizottságot két másik bizottsággal helyettesítik, amelyek közül az egyik Londonban lesz, a másik pedig kizárólag Itáliával fog foglalkozni és ebben képviselőket kap majd Franciaország, Jugoszlávia és Görögország is.

vábbra is heves és kemény harcokra számítanak. A Velikje Lukinál folyó harcokról úgy nyilatkoznak berlini katonai körök, hogy az oroszok itt nem támadnak ugyan nagy erővel, de annál szívósabbak. Krim-félszigetén az oroszok újabb erőfeszítései sem jártak semmiféle eredménnyel.

A Keresnél partraszállt csapatokat kedden még szűkebb területre szorították össze. Másrészt a Krimhez vezető északi átjárók birtokért folyó harcokban sem értek el eddig a szovjet csapatok döntő jellegű eredményt. Ezzel szemben — mint a német hadijelentés közli — súlyos veszteségeket szenvedtek.

Részletek Ciano elfogatásáról

Genf, november 3. (Bud. Tud.) A La Suisse jelenti Chiassóból, hogy jól tájékozott magánforrásból származó értesülés szerint Ciano gróf a toscaniai síkságon egy teljesen elszigetelt házban lakott. A ház létezéséről ügyszólván senki sem tudott. Ciano megtalálása a véletlen következménye. Egy német járőr átkutatta a környéket s az említett házban hosszúszakállú embert talált. A szakáll Ciano

külsejét teljesen megváltoztatta. Képletét azonban a házkutatás alkalmával megállapították. Muscolini azonnal értesítették Ciano letartóztatásáról, aki utasítást adott, hogy szállítsák Veronába. A svájci lap úgy tudja, hogy Ciano grófot is az elé a különbíróság elé állítják, amelyet a fasiszta nagytanács ama tagjának elítélésére állítottak fel, akik Mussolini ellen szavaztak.

Aggodalom a semleges államokban

Berlin, november 3. (Német TL) A német sajtó foglalkozik a moszkvai közlemény európai visszhangjával. Európa — írja a Berliner Börsenzeitung — levonja a tanulságot az angol bosevista szemléltető oktatásból. A moszkvai közlemény készítőit azt hitték, hogy eszközt Kovácsot majd feltűró kosként furhatnak bele az Ifjú népek sorfalába és ezzel felboríthatják ezeket a népeket. Azt is gondolták, hogy a semlegesek most majd lobogó zászlókkal térnek át az átlaborukba. Ennek azonban éppen

az ellenkezője történt. Németország és szövetségesei halálán vették tudomásul a moszkvai közleményt, mint félreérthetetlen bizonyítékot annak, hogy Európát csak a végső győzelemig folytatott elkeseredett küzdelemmel lehet megmenteni a bosevizmusból, a semleges államokban pedig nem szűnt meg az aggodalom a kisebb népek sorsa miatt arra az esetre, ha a tengelyellenes szövetezés aratna győzelmet, sőt ez az aggodalom csak még növekedett. (MTI)

A török külügyminiszter Kairóban

Ankara, november 3. Az angol hírszolgálati iroda kairói jelentése szerint Menemzensoglu török külügyminiszter és Knatchbull Hughessen, Anglia törökországi nagykövete szerdán Kairóba érkezett. (MTI)

tozások kerültek szóba. Az arab rádió idezi a Daily Mail cikkét, amely szerint igen nagyfontosságú változások történnék majd Törökországban. A Törökországban bekövetkező új helyzet hatással lesz majd a Balkánra is. Lehetséges, hogy a török külügyminiszter kairói utazásának fontos eredmények lesznek a következményei — fejezi be cikkét a kairói lap, a bagdadi rádió jelentése szerint. (MTI)

Törökország elégedett a moszkvai eredménnyel

Ankara, november 3. (MTI) A török fővárosban hétfőn a késő éjszakai órákban váltak is

meretessé a moszkvai értekezletről kiadott záróközlemények az angol hírszolgálati iroda tolmácsolásában. Török politikai körökben általában megállapítják, hogy az értekezlet eredménye megfelel a derülátó várakozásoknak és nagy megelégedés-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

sel veszik tudomásul az angol-szászok és oroszok megegyezését a háboru utánl renddel kapcsolatos elvi kérdésekben. A török fővárosban szerzett első benyomás szerint az értekezlet az angol, különösen az amerikai álláspont megszilárdulásával végződött és tisztázódn látszik, hogy az oroszok felfogásával és igényeivel kapcsolatosan nagyon túlzott híresztelések láttak napvilágot még az angolszász sajtóban is, vagy pedig az oroszok kénytelenek voltak lozárdomitani terveiket az angolszász elgondolásokhoz.

A moszkvai értekezlet joggal nevezhető történelmi találkozóknak, mert eredményeképpen hivatalosan leszögezték, hogy Moszkva hivatalosan kilépett elszigeteltségéből, egyúttmüködést keres és vállal az új világ rend felépítésében. Amerika pedig az ellenség megverése utáni felelősségteljes közreműködést vállalja a háboru utáni európai rend kialakításában és fenntartásában. Mindazonáltal kérdés marad, hogy az általános elvi megegyezések és egyes problémákkal kapcsolatos elvi megállapodások gyakorlati síkon hogyan érvényesülnek. Törökországban nem téveszti meg a szemlélet az, hogy több kérdést függőben hagytak, de az ellenkező tétel beigazolásáig bizonyos abban, hogy az angolszász orosz együttműködés üdvös eredményeket hoz a jövő béke szempontjából. (MTI)

A FÜHÉR ÚJ KITÜNTETÉS ALAPÍTOTT

Berlin, november 3. (Német TL) A Führer a kubáni hídőrt folytatott sikeres harcok küzdelmének megörökítésére „A kubáni pajzs” e kitüntetést alapította. (MTI)

MEXIKÓI CSAPATOK IS VANNAK OLASZORSZÁGBAN

Mexikó City, november 3. (Bud. Tud.) Most közlik hivatalos részről elsősorban, hogy Olaszországban mexikói csapatok is harcolnak. De Saldo őrnagy, Mexikó washingtoni katonai attaséja most tért vissza az Északafrikában tett szemleútjáról és közölte, hogy olasz területeken mexikói egységek vannak mind az 5., mind pedig a 8. hadsereg arcvonalán.

ANGLIA NEM ADJA KI PÁL JUGOSZLÁV HERCEGET

Stockholm, november 3. Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint az alsóház szerdai ülésén Law államtitkár Cuningham Reid kapitány, konzervatív párti képviselőnek arra a kérdésére, vajjon kiadják-e Pál jugoszláv herceget a jugoszláv kormánynak, hogy gondoskodják a herceg őrzéséről, amíg bíróság elé kerül, — nemmel felelt. (MTI)

Saját gyönyörűségére negyedmilliót érő textilt lopott össze egy asztalossegéd

Budapest, nov. 3. A múlt dél előtt megjelent egy ügyvéd a Preisz Testvérek Andrassy-utlakberendező üzletében és közölte a cég főnökével, hogy a cég egyik alkalmazottja, aki előző nap butorokat javított nála, ellopott egy villanylámpát és egy selyemkendőt.

A főnök felelősségre vonta Zvada József asztalossegédet, aki az ügyvéd lakásán járt. Zvada méltatlankodva tiltakozott a vád ellen. Főnöke is meg erősítette ártatlanságát, mert már 15 éve áll a cég szolgálatában és semmi panasz sem volt rá.

Sorg Antal építési vállalkozó is megjelent a cégnél és bejelentette, hogy két vég értékes butorszöveget adott át a vállalatnak azért, hogy huzzák be vele butorait, a munka azonban még mindig nem készült el. A cégfőnök megállapította, hogy a két vég szövet eltűnt.

Szabó Odón detektívfelügyelő csoportja kezdett nyomozni

az ügyben. Megállapította, hogy a lopásokkal csak Zvada gyanúsítható. Zvada alibit igazolt, de azért kimentek pestszentlőrinci lakására és ott rengeteg felhalmozott értékes angol és brüsszeli csipkét, selymet, butorszöveget és más textiliákat találtak. A cég főnöke is kiszállt a helyszínre és megdöbbenve látta, hogy a polcokon, szekrényekben, tyukóiban, padláson és más helyeken mintegy 250.000 pengő értékű textilholmi van elrejtve.

A főkapitányságról teherautó ment ki Pestszentlőrincre és beszállította a negyedmillió pengő értékű holmit. Zvadát pedig előállították a főkapitányságra. Kihallgatása során elmondotta, hogy nem volt szíve otthagyni a szép holmikat, már 15 éve lopkodta őket, attól kezdve, hogy a cég szolgálatába állt. Soha egy centi anyagot sem adott el, csak saját gyönyörűségére lopkodott. Letartóztatták.

Hathónapi börtön és ezer pengő pénzbüntetés zsirárdragításért

A debreceni törvényszéken dr. Pogány Béla úzsora egyebíró szerdán tartott főtárgyalást id. Kovács Imre 55 éves hosszúpályi hentesmester árdragítási ügyében, aki ellen a királyi ügyészség azért emelt vádat mert üzletében huzamosabb időn keresztül magasabb áron árúsította a zsírt és szalonnát.

Id. Kovács Imre a főtárgyalás során tagadta, hogy árdragítást követett volna el. Ezzel szemben a főtárgyaláson kihall-

gatott tanúk igazolták, hogy a hentesmester több esetben lépte túl az árkormánybiztosság által megállapított zsír- és szalonnaárakat.

A tanúk kihallgatása és perbeszédék elhangzása után a törvényszék id. Kovács Imrét árdragító visszaélés büntetésében mondotta ki bűnösnek és hathónapi börtön fő, valamint ezer pengő mellékbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Egyirányu közlekedés rendszere a villamosok csikon

Ismeretes, hogy a túlszűfoltan közlekedő villamosokcsikon a fel- és leszállásnál Debrecenben is kellemetlen, sokszor a ruházatot és testi épséget is veszélyeztető jelenetek fordulnak elő. Ezeknek elhárítására a kocsikon való egyirányu közlekedés életbeletételese látszik célravezetőnek melynek lényege az, hogy hátul lehet felszállni és csak elől leszállni, vagy pedig fordítva.

E tárgyban dr. Budaházy—Bruckner Ernő kir. egészségügyi rónánácsos, városi törvényhatósági bizottsági tag a Helyi Vasúti r.-t. igazgatóságához indítványt terjesztett, a melyben hivatkozva a külföld nagy városaiiban a villamosokcsikon már régen bevezetett és teljes sikerrel alkalmazott egyirányu forgalomrendszerre, annak életbeletételest ajánlja Debrecenben is.

Alig van olyan villamosutas Debrecenben — mondja többek között az indítványozó — aki még nem bosszankodott volna azon, hogy a peronon állók miatt nem lehet felszállni, holott benn a kocsiban még bőven van hely. Azok, akik csak egy-két megálló akarnak utazni, vagy csak levegőt akarnak színni, vagy előszeretettel állják el a fel-

járót és ezzel megakadályozzák, hogy mások felszállhassanak. — Ugyanúgy akadályozzák a kocsibelsőjébe leszállni akarókat is. Izgalmas jelenet, mikor az elkésett leszállók összecsapnak a felszállók élcspatáival.

Mindezen egyszerűen és könnyen lehetne segíteni. Ha a villamosra csak hátul lehet felszállni, leszállni arról viszont csak elől — mindenképpen a kocsibelsőjébe felgyekszik, a kocsiban állandó mozgás van, senki sem állja el a felszállók útját. Ez a rendszer van érvényben több német és olasz város vasútján — teljes sikerrel, mert a le és felszállás egyidejűen, idővesztéség nélküli történhetik és nem fordulhat elő, hogy torlódás esetén le- és felszállók ugyanazon az ajtón át akarnak a kocsiba be, vagy onnan kijutni és egymás taszigálják.

Szóbajöhet még az az elgondolás, hogy a leszállás hátul, a felszállás pedig elől történjék, amely esetben a felszálló a kocsiba vezető ajtót csak akkor nyitja ki, amikor a kocsit megállított; léghúzat tehát nincs.

Ezek foglaltatnak dr. Budaházy—Bruckner Ernő figyelemreméltó indítványában.

Csokonai Színház
Tel. 25-45. Igazgató B. Unger István
Előadások d. u. fél 4, este fél 7-kor.

Csütörtökön bérlepszünetben és a következő napokon

Barabás Sári
vendégtellegésével
Luxemburg grófia

Hungaria Filmszínház
Ma először!
A legvidámabb zenés magyar vígjáték:
7-en, mint a gonoszok
Főszereplők: Mednyánszky Ag. Bilicsi, Sárdy, Kiss Many. Makláry, Vaszary.
Előadások: 5 és 7 órakor.

meteor mozgo műsora
Ma utoljára:
India tigrise
Főszereplők: Massimo Giv. Alanova, Sandro Ruffini.
Előadások kezdete negyed 8 és negyed 8 óra.

Apollo tilmszínház
Muráti, Bilicsi, Kiss Manyi Mihályi, Pálóczy szédületes tempójú vígjátéka:
Megálmodtalak
Előadások: 3, 5, 7 órakor.
Vasárnap d. e. 11 órakor is

Vieszínház
Ma 5 és 7 órakor a legvidámabb magyar film:
300.000 pengő az uccán
Fősz.: Bárczy Kató, Uray. Sutyi, Vizváry.
Szombattól: ZENÉLŐ MALOM

Fábry Sándor kerületi utügyi felügyelő Debrecenben

A hajdúmezei utak műszaki felülvizsgálása és átvétele

Fábry Sándor, a központi kerületi utügyi felügyelő tegnap Debrecenbe érkezett a már elkészült hajdúmezei utak műszaki felülvizsgálása és átvétele végett. A hivatalos szemlén résztvettek még Hajdú vármegye részéről dr. Uzonyi Barna főjegyző, a debreceni m. kir. államépítészeti hivatal részéről Kovács Gyula miniszteri tanácsos, hivatalfőnök és Dolhay Imre főmérnök.

A bizottság megtekintette a püspökladány-ürmösháti egy-kilométeres, a Kaba—derecskei két és félkilométeres, a Hajdúszoboszló—hajdúböszörményi 3 és félkilométeres útszakaszokat, amelyek munkálatai részben

már a múlt évben, részben pedig az idén nyertek befejezést. A munkálatokat az államépítészeti hivatal házikézelésben végeztette. A Kaba—derecskei szakaszon az új útszakasz egy része földút.

Fábry Sándor utügyi felügyelő az útépítéseket minden tekintetben rendben találta. — Ezekkel az új utakkal is jelentősen bővült Hajdú vármegye bekötő úthálózata, amelynek tovább fejlesztését a vármegye a háborús nehézségek közepette is igyekszik folytatni. Ezt nagy mértékben elősegíti, hogy Hajdúvármegyének még korábban sikerült útépítési anyagokról, főként kőről gondoskodni.

November 15-ig teljesen elkészül a negyvenkét ONCSA-ház

Mint ismeretes a város Szepesen, Ebesen és Apafán összesen negyvenkét ONCSA-házat épített. Nagyszabású munka ez, amelyet azonban a háborús nehézségek közepette is sikerült keresztülvinni.

Mint értesülünk, mind a negyvenkét ONCSA-ház építése november 15-ig teljesen befejezést nyer. Néhány háznál még

az asztalos szerelési munka és a mázolás hátra van, de november 15-ig ezzel is elkészülnek. Nem lesz tehát akadálya annak, hogy a lakók beköltözhesse.

Ezeknél az építkezéseknél talált munkát a nyáron a debreceni kőművesmesterek, ácsmesterek és más iparosok jelentős része.

Hármas halálos ítélet Nyiregyházán egy utólag kiderült gyilkossági ügyben

Nyiregyháza, nov. 3. Nyiregyházaival szomszédos Orosz község határában ez év február 18-án holtan találták Orosz Antal 28 éves gazdálkodót, aki vadászaton vett részt. A vizsgálat öngyilkosságot állapított meg és holttestet el is temették.

A múlt hónapban suttogni kezdtek a faluban arról, hogy nem öngyilkosság, hanem bűncselekmény történt. A megindított vizsgálat során meg is állapították, hogy Orosz Antal Gurály József mezőúr gyilkolta meg, akit a tett elkövetésére a meggyilkolt gazdálkodó apósa és anyósa, Palsák József és neje bujtott fel, amiért terményt és egyéb dolgokat adott neki. Tudott a gyilkosságról Orosz felesége is, aki azonban erről nem tett jelentést.

A vádlottakat most vonta felelősségre a nyiregyházi törvényszék rögtönítélő bírósága. A rögtönítélő tanács Gurály Józsefet, Palsák Józsefet és Palsák Józsefné halálra ítélte, míg a meggyilkolt Orosz Antal felesége 10 évi fegyházat kapott.

Dr. Szondy György tanügyi főtanácsos előadása a Debreceni Tanári Körben

Tegnap számunkban hírt adtunk már arról, hogy az Országos Középiskolai Tanáregyesület Debreceni Köre legutóbb a Fazekas Mihály áll. gimn. dísztermében ülést rendezett, mely alkalommal dr. Szondy György tanügyi főtanácsos tartott előadást „Művészi érzék nevelése a középiskolákban” címmel.

Az előadást az 50 éves, és a nyár folyamán megújított iskola helyiségében tartott körséta előzte meg, melyet az előadó és Ur Márton, az intézet igazgatója vezettek. A megjelent előkelő pedagógus közönség, melynek élén ott láttuk vitéz dr. Besenyei Lajos ny. főigazgatót, dr. Papp Ferenc, dr. Jausz Béla tanügyi főtanácsosokat, dr. Kun Sándor, dr. Bátor József, Mellau Márton, Péterfy László, Demény Antal igazgatókat, a látottak felett őszinte elismerésének adott kifejezést. Dr. Szondy György megmutatta, hogyan gyógyította meg és hogyan újította meg lelkes elgondolásaival és odaadó támogatásával ezt az 50 éves iskolát.

Az előadó azután kimutatta, hogy a művészi érzék nevelésében nagy szerepet játszik a rajz és a zene tanítása. A felső

osztályokban megszűnik a rajz és a zene csak az irodalom tanítása marad meg. Művészi érzék tekintetében a leányok előnyösebb helyzetben vannak, mint a fiúk. A leányiskolákban többnyire nők tanítanak, akik hajlamosabbak a művészi szíp megbecsülésére. A férfi tanároknak kevesebb a művészi érzék, nem számítva a rajz és zene tanárokat. A tanulók a családi otthonban sem látnak mindig izlést és szépet. Sajnos, hogy a ma emberének nincs érzéke a művészi szép, a rend és a tisztaság iránt. A művészi érzék kifejlesztésére a környezet igen nagy hatással van és az iskolának kötelessége, hogy ilyen irányban is megtegyen mindent. Minden tanár minden tantárgy tanításában törekedjen arra, hogy a tanulóban a művészi érzéket kifejlessze.

Az iskola belsejének művészi díszítésére szolgálnak a képek, szobrok, edények, virágpoharak, izléses kézimunkák, szövötanyagok kihelyezése. — A falrestésnek is izlésesnek kell lenni, szépek a halvány színű festett falak. A bútortart is legyen szép és tiszta. A képanyagot úgy kell elhelyezni, hogy a belső rögtön lássa, hogy magyar iskolában van.

nemzetünk nagyjai képeinek nem szabad hiányozni egy magyar iskolából sem. Debreceni iskolákban ki kell tenni Bocskay szobrát, a hajdú-sági ipar jellegzetességeit, Debrecen költőinek, tudósainak, hadvezéreknek arcképeit s rájuk vonatkozó egypár jellegzetes sort. A tanteremben is érezni kell a diáknak a magyar levegőt. Ki kell függeszteni az irodalomtörténeti képeket, a tanteremben kézimunkák és virágok legyenek. A folyosókon ne legyenek érettségi tájékoztató képek, ezek csak a helyet foglalják. Sokkal helyesebb, ha helyettük hazafiasságra és erkölcsre nevelő verseket függesztünk ki. A képeket azonban időnként cserélni kell, mert az iskola művészi érzéke s m kövesedhetik meg. Minden iskolának legyen díszítőmestere, vagy az igazgató, vagy a tanárok valamelyike.

Az iskolában mindenben a rendről, tisztaságról kell gondoskodni és vezetni elvűl ez álljon: „Szépen, izléseesen, magyarosan!”

Dr. Jausz Béla tanügyi főtanácsos mondott a Kör nevében köszönetet dr. Szondy György tanügyi főtanácsosnak kiválóan értékes és érdekes előadásáért s hangsúlyozta, hogy a rendre, a tisztaságra és művészi szép megbecsülésére való nevelés kiemelkedő fegyverező eszköz is. Köszönetét fejezte ki Ur Márton igazgatóna, hogy a Kör tagjait vendégül látta és a megújított iskolát bemutatta.

Dr. vitéz Besenyei Lajos ny. főigazgató számolt be ezután a győri közgyűlésről. A tanárság anyagi helyzetére vonatkozó beszámolóját, mely sajnos, jó híreket nem tartalmazott, a Kör tagjai hálás köszönettel hallgatták meg.

ELHUNYT AZ OLASZ IGAZSÁGÜGYMINISZTER

Zürich, november 3. (MTI) Chkassóból jelentik: Tringoli Cassanuccio, Mussolini kormányának igazságügyminisztere kedden 55 éves korában mellszorulásban meghalt.

A kollégiumi tanítóképzőintézet évnnyitója

A debreceni református kollégiumi tanítóképzőintézet és liceum szerdán délután az Oratóriumban tartotta évnnyitó ünnepélyét.

Közének után Török Tibor igazgató intézett beszédet az ifjúsághoz, melyben hangoztatta, hogy a megrövidült 1943-44. iskolai esztendő a kemény munka ideje lesz. Beszédében az igazgató utalt azokra az általános háborús nehézségekre, melyek az iskolák munkáját is megnehezítik s annak a reménynek adott kifejezést, hogy az ifjúság meg fogja érteni a kemény munkára hívó szót.

— A háborús idők — fejezte be szavait az igazgató — mindenre kétszeres követelményt rónak és ezeknek meg kell felelni minden diáknak, mert ha nem, nem méltó arra, hogy a Kollégium intézetének növendéke legyen.

Bányay Sándor h. igazgató az intézeti rendszabályokat ismertette a növendékekkel, majd az évnnyitó ünnepély közénkel ért véget.

Vendéglősök, korezmárosok!
szükségletüket legolcsóbban
Pótor László
borszárművelésénél
szerezhetik be.
Hatvan-u. 35.
Telefon 32-71.

Évnnyitó az állami Fazekas Mihály gimnáziumban

Az állami Fazekas Mihály gimnáziumban november 3-án, szerdán reggel volt az évmegnyitó ünnepély, melyet az egyes felekezetek istentisztelete előzött meg. Az évmegnyitó ünnepség keretében Ur Márton igazgató szólott az ifjúsághoz szeretetteljes atyai hangon, buzdítva őket a komoly és lelkiismeretes munkára. Különös nyomatékkal hívta fel a figyelmet a rendre és tisztaságra, amellyel meg kell óvniok az újjáalakított intézet szépen kifestett falait, padjait és egész berendezését. Az évmegnyitó után az ifjúság az igazgató és tanári kar vezetése mellett az épület bejáratánál lévő hősi emlékmű elé vonult, majd az osztályfőnökök vezetése alatt az osztálytermekbe, ahol az osztályfőnökök ismertették a tanulók előtt a szokásos

Esőben...
ötözött cipőben.
annyien meghűlhet ezért.

Minden hájba
ASPIRIN

módon az iskola fegyelmű szabályait.

A debreceni uzsorabíróság kiszállása Püspökladányba

A debreceni törvényszék egyesbírája legutóbb Püspökladány községbe szállt ki, hol több árdrágítási ügyben tartott főtárgyalást és hozott igen súlyos büntetést.

A királyi ügyészség Kovács Anna ellen azért emelt vádat mert Püspökladányban a kenyérlisztát 250—400 filléres áron árusította kilogramonként. Kovács Anna az árdrágítást beismerte, miután a törvényszék megállapította bűnösségét és egyhónapi fogházbüntetésre ítélte.

Ifjú Darányi Lajos pedig a nádudvari sertéspiacon több sertést adott el a maximális áron jóval felül. Az árdrágítást

ő is beismerte, miután a törvényszék 200 pengő pénzbüntetésre ítélte. Waldmann Gyuláné püspökladányi hentes azért került a vádlottak padjára, mert hosszabb időn keresztül Klein Ilonának 10 pengőért adta a kolbász kilóját. Klein Ferencnek pedig négy kiló szalonát negyven pengőért adott. A törvényszék Waldmannét árdrágító visszaélés vétségében mondogta ki bűnösnek és 200 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Bálint Sándor püspökladányi hentes ez év nyarán a csontnélküli sertéshús kilóját a maximális áron felül adta, ezért a törvényszék 600 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

Megkezdődött az új iskolai év a Svetits intézetben és a Piarista gimnáziumban

Mellau Márton és Bátor József intézett beszédet az ifjúsághoz

A debreceni róm. kat. Svetits leánygimnázium és Piarista gimnázium tegnap nyitotta meg kapuit a tanulóifjúság előtt.

A megnyitást nagy várakozás előzte meg, úgy a szülők, mint a tanulók részéről. A Svetits-intézet vidéki tanulói nagy tömegben jöttek be az intézetbe, részben vonaton, szekerekkel, vagy gépkocsin. Az intézet udvara szinte egy országos vásár képét nyújtotta a nézőknek. A különféle ládák, ágyművek és egyéb egyéni felszerelések tarka összevisszaságban heverték az udvaron mindenfelé. Az internátus helyiségei hamar megteltek tanulókkal. Az iskolanyitás reggel nyolc órakor kezdődött, ezt megelőzően a tanárok és tanulók ünnepélyes szentmisén vettek részt a templomban. Szentmise előtt Venj Sancte volt, s ennek a régi himnuszának hangjai mellett kérték Isten segítségét a diáklányok iskolai munkájukhoz.

nyugodt, békés idők emléke és ezért a háború zivatarában jobban is tudjuk becsülni és szeretni azt. Majd változta a fokozott kötelességet, ami a tanulóknak vár az önévelés terén, hogy maguk jobbak legyenek és általában jobb legyen a világ.

A templomból a gyermekesereg az intézetbe vonult, ahol rövid osztályrendezés és szabályismertetés után mindjárt megkezdődött a tanítás, hogy gyorsabb ütemben legalább némileg hozzák be az elmaradást.

Az intézet tanulóinak létszáma igen megnövekedett, amely nyíiban az alsóbb osztályokban létszámfeletti felvételekre kellett mindenütt engedélyt kérni. Tanárok és tanulók örömmel kezdték meg a munkát és az óhajtuk, hogy további kényzszeresület ne szakítsa meg a tanítást.

A Piarista gimnáziumban reggel 9 órakor kezdődött meg az új iskolai év. Ezt megelőzően szentmisén vettek részt a tanárok és tanulók a róm. kat. főplébánia templomban. Itt mise alatt dr. Bátor József, az intézet igazgatója intézett szér beszédet az ifjúsághoz.

Utána a gimnázium udvarán felhúzták a nemzeti zászlót az árbocra a jelenlevők tiszteletadásá közben.

Majd a tanulóifjúság elvonult az osztályokba.

November 15-én lesz a debreceni kamaraszínház megnyitó diszelőadása

Cziffra András, a Színművészeti Kamara miniszteri biztos a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott az úttörő vállalkozásról

Az ünnepek alatt előkelő illusztris vendégei voltak a debreceni Csokonai Színháznak, Dr. Cziffra András, a Színművészeti Kamara miniszteri biztos és Mészáros Sándor, az Országos Színészegyesület elnöke általános körútjuk során vasárnap érkeztek Ungvárról Debrecenbe, ahol Belezna Unger István színigazgató fogadta az előkelő vendégeket. Dr. Cziffra András és Mészáros Sándor debreceni látogatása két szempontból is érdekes. Az egyik, hogy saját tapasztalásuk útján tájékozást szereztek a Csokonai Színház együttesének nívójáról, a másik pedig — s ez fontosabb — hogy megbeszéljék a közösen meginduló kamaraszínházi előadások tervét, amely máris országos érdeklődést váltott ki.

Belezna Unger István kamaraszínházi elgondolása szakkörökben is a szenzáció erejével hatott s a kultuszminisztériumban a legnagyobb elismeréssel és megértéssel talákozott. Olyan úttörő vállalkozás ez, amely túlné a helyi kereteken és remélhetőleg új fejezetet nyit az irodalmi színjátszás történelmében.

Dr. Cziffra András és Mészáros Sándor vasárnap délelőtt Belezna Unger István társaságában megtekintette a Déri Múzeum előadótermét, melyet a kívánt célra rendkívül alkalmasnak találtak. Ugyanakkor megtekintették a múzeum régi színi emlékeit, melyek ragyogó dokumentumai a debreceni színészet nagyrétű múltjáról.

Vasárnap délután a kitűnő vendégek megnézték a Csokonai Színházban Vándor Kálmán „Idegen asszony” című színművének előadását. A darab kiállításáról, a szereplők művészi játékáról a legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak. Az előadás egyik szünetében volt alkalomunk beszélni a magyar színművészet két kiváló szakértőjével. Kérdésünkre dr. Cziffra András miniszteri biztos ezeket mondta:

— Belezna Unger direktor kamaraszínházi tervét a legnagyobb örömmel fogadjuk. Sokkal értékesebb és nagyvonalúbb ez a terv, sem hogy azt egyszerűen csak mint egy vidéki színigazgatói vállalkozásnak tekintsük. Igazi úttörő munka, nemzeti kultúrmisszió ez, melynek bizonyára meg lesz a visszhangja más magyar városokban is. Talán ez az az út, amely visszavezeti az intelligens közönséget az irodalomhoz, az igazi színházi kultúrához. Mert elsősorban az intelligenciáról van szó, amelyet meg kell menteni az olysa tömegzés hatásától. Magyar nyelvi és színművészeti szempontból is nagy szükség van egy ilyen kamaraszínházra, amely valóban nagy úrt pótol. A közönséget közelebb hozza a komoly irodalomhoz és olyan műveket tolmácsol a legközvetlenebb módon, amelyeknek megismerése kultúrális kötelesség.

— Szerintem talán nem is helyes a kamaraszínház elnevezés — folytatta Cziffra András. — Inkább irodalmi színháznak, vagy ahogyan Belezna Unger direktor úr mondja: a szavak színházának kellene nevezni ezt az intézményt. Igen, a szavak színháza. Mert jöhetnek bármilyen viharok, történelmi karamellák, romba dűlhetnek színházak, de amíg a magyar szó él, a szónak mindig lesz ereje, lesz zenéje.

— Összint örömmel tölt el, hogy Belezna Unger direktorban egy ilyen színigazgató került az egyik legjelentősebb magyar színház élé-

re, aki a vidéki méreteket meghaladó áldozatkésztséggel „hozza ki” a darabokat. Bökezűen áldoz a díszletekre, vigyáz az előadások nívójára s olyan együttest szervezett, amely pártját ritkítja. Nagyvonalúságát csak fokozza az az úttörő művészi vállalkozás, mely a kamaraszínházzal remélhetőleg egy országos mozgalom indít el. Ilyen áldozatkésztség és művészi elgondolás azt bizonyítja, hogy a magyar vidéki színészet vezetése és irányítása a legjobb kezekben van. Ezt különben mostani tanulmányutamon is örömmel tapasztaltam. A legtöbb színházi városban, ahová ellátogattunk, azt tapasztaltam, hogy a kamarai rendszer bevezetése óta a színházak vezetői minden tekintetben kiválóan megállták helyüket. A társulatok nívója általában elsőrendű. Ahol a színház nem megy jól, ott a színigazgatóban van a hiba. Ilyen eset azonban alig akad.

— Még csak annyit — mondotta befejezésül Cziffra András miniszteri biztos —, hogy a debreceni kamaraszínház, vagy ha úgy tetszik a szavak színháza azért is bír különösebb jelentőséggel, mert a magyar színészet éppen ebben az évben ünnepli egyik legnagyobb alakját, a nagyszerű Déryné születésének 150. évfordulóját. Ez a nagyszerű színésznő, a magyar szó legteljesebb apostola, itt Debrecenben aratta legőszintébb sikereit. Érdekes véletlen, hogy az új idők első kamaraszínháza Déryné sikerének városában és a Déri Múzeumban indul meg. A nevek nem jelentenek rokonságot, de valószínűleg úgy érzem, hogy a múzeum alapító Déry Frigyes és a feledhetlen emlékü Déryné nevének véletlen egyezése a legjobb ómen a magyar kultúrmisszió d'adalmis sikerére. E sikerhez természetesen szükség van a debreceni közönség megértő támogatására, mely azonban nemcsak kulturális, de hazafias kötelesség is.

Mészáros Sándor, a Magyar Színészegyesület neves elnöke a következőkben foglalta össze mondanivalóját:

— Nagy bizakodással tekintek a debreceni kamaraszínház működésére. En is azt tapasztaltam, hogy a magyar vidéki színészet bámulatos fejlődést s a legégyesőbb kritikát is kiállja. Legutóbb például Ungváron a „Henschel tuvarost” olyan előadásban láttuk, amely valószínűleg elragadótt. A vidéki színészet túlné a régi nívón. Ezt azért említem meg, mert már a múltban is jogunk volt kultúrális nyüknkről beszélni. Eppen Debrecen az a város, ahol az Erdélyből idekerült színészek sikerrel terjesztették a magyar kultúrát. A környező államok színészei még gyerekcipőben járt, amikor nálunk már a vidéki városokban is virágzó színész-kultúra volt és csak száz évvel előzőtt meg bennünket az akkori Európában egyik fővárosa, Bécs, a Burgtheaterrel.

— Ami a debreceni kamaraszínházról illeti — folytatta Mészáros Sándor — én a magyar nyelv színházának nevezem. Hivatását én abban látom, hogy az irodalmi műveket hamisítatlan magyar nyelven tolmácsolja és irányt mutat a jövő nemzedéknek. Itt a szó, a nyelv lesz a fontos, a döntő tényező. Nem lesznek díszletek, nem hull le függöny, de a színész az élőszó jogán keresi meg a kapcsolatot a közönséggel. Olyan vállalkozás ez, amely méltó Debrecen színész-múltjához...

Eddig tartott a két interjú. Este az előkelő vendégek megtekintették a „Sybill” előadását, amelyről szintén a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak, majd hétfőn folytatták útjukat.

Ertesülésünk szerint a Csokonai Színház kamaraszínházának megnyitó előadására lejön Cziffra And-

rás miniszteri biztos, sőt lehetséges, hogy a kultuszminisztérium is képviseltetni fogja magát. Eppen ezért Belezna Unger István színigazgató úgy határozott, hogy a kamaraszínházi előadásokat nem november 8-án, hanem november 15-én kezdi.

Zsirbeszolgáltatások a levágott sertések után

A m. kir. közellátásügyi miniszter legújabbban megjelent rendelete szerint 1943 november 1. napjától kezdve, a magánfogyasztásra levágott első sertés után 4 kg, minden további sertés után pedig 8 kg közfogyasztásra alkalmas, gondosan kezelt, idegen anyagtól mentes, olvasztott zsírszirt kell a vágástól számított 8 napon belül a hatóságilag kijelölt zsirgyűjtőknek, nagybani áron beszállítani.

Ha a sertést mezőgazdasági vagy ipari munkások szerződéses szalonnárándóságának fedezésére vágják le, ez esetben zsír helyett zsirszalonnát lehet beszállítani. Szalonnából is 4, illetve 8 kg szalagítandó be.

A beszállítást kötelességet a közfogyasztásra levágott sertések után is teljesíteni kell, amennyiben minden egyes közfogyasztásra levágott sertés után 6 kg olvasztott zsírszirt kell a kijelölt zsirgyűjtőknek nagybani áron beszállítani.

A beszállítandó zsír, illetve zsirszalonnamennyiséget minden esetben a magánvágó, illetve — a közfogyasztásra vágott sertések után — a húsparas köteles a vágástól számított 8 napon belül a zsirgyűjtők-höz eljuttatni.

A zsirbeszolgáltatók közül azoknak, akik gazdakönyvvél rendelkeznek, a kijelölt zsirgyűjtő az átvett zsírról vételjegyet köteles adni. Az így beszállított zsir mennyiségét a vételjegy alapján a gazdálkodó beszállítási kötelességében be kell számítani.

Magánfogyasztás alatt a magánháztartások körében való hús és zsiradékfogyasztást, illetve azoknak a hús és zsiradékfogyasztást kell érteni, akik egy-egy háztartáshoz állandó vagy időleges tartózkodásuknál fogva (családtagok, nevelők, háztartók, belső eselések, házimunkások, vendégek stb.) kapják élelmészükét.

Közfogyasztás alatt — a magánháztartás körén kívül — külön fizetés ellenében, vagy járandóság fejében kiszolgáltató hús és zsiradékfogyasztást kell érteni. Közfogyasztásnak kell tekinteni a szállodák, nevelő- és tanintézetek, étkező helyiségek (kifőzők, népkonyhák) fogházak, kórházak, valamint a hentesek és általában a friss húst árusító iparosok, továbbá a vendéglők, korcsmák hús és zsiradékfogyasztását.

A fenti rendelkezések nem vonatkoznak azon sertésekre, melyeket a honvédség saját ellátására vág le.

Debrecen város területére kijelölt zsirgyűjtők a következők:

1. László Árpád Márton Kálmán-utca 3.
 2. Ferge József Szabó Kálmán-utca 21.
 3. Erdélyi János Monostorpályi-út 46.
 4. Oláh János Bethlen-utca 27.
 5. Mészáros Sándor Sámsoni-u 66.
 6. Harsányi Lajos Péterfia-u 51.
 7. Pávay Ferenc Simonffy-utca 2.
 8. Vágó Elek Hargita-utca 21.
 9. Debreceni Magyar Húsparasok Szövetkezte, Közvágóhid.
 10. Bauer János Deák Ferenc-utca 20.
 11. Oláh István Vendég-utca 5.
 12. Gírgás Béla Árpád-ter 2.
 13. Szilágyi József Simonffy-u. 2.
 14. Kőrösi István Széchenyi-u. 50.
- Tízgyelmeztem az érdekelteket, hogy a levágott sertések után kötelező zsirbeszolgáltatást, csak a fenti zsirgyűjtőknél lehet teljesíteni.
- A vonatkozó 125.600/1943. K. M. számú rendelet 1943 november 1. napján lépett hatályba.
- A rendelet megszegése kihágást képez, mely 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő és azt a cikket, amelyre vonatkozólag a kihágást elkövették, el kell kobozni.

Polgármester.

A hajdúszoboszlói KIE jubileumi közgyűlése

A hajdúszoboszlói Keresztyén Ifjúsági Egyesület a múlt nap tartotta tízéves fennállása alkalmából rendezett ünnepi közgyűlést Hajdúszoboszlón, a várososháza tanács-termében, amelyen a város minden társadalmi rétege képviselve volt. A jubileumi közgyűlés a XC. szoltár elénkérésével kezdődött. Kovács Lajos vallásoktató-lelkész, KIE-elnök bibliaolvasása és lelketfelemelő szép imája után Huszka Mihály tűzoltóőparancsnok, KIE-elnök mondott gondolatokban gazdag megnyitót. Ezután a hajdúszoboszlói Keresztyén Ifjúsági Egyesület tízéves történetét ismertette Loós András segédlelkész, KIE-ügyvezető elnök. A tartalmas és gondosan összeállított tízéves történetet Kálmán János és Fehér János indítványára az egyesület kinyomtatja és azt minden egyes tagjának elküldi.

Majd közvetlen szavak kíséretében nyújtotta át a KIE nemzeti szövetség ezüstkoszorús KIE-jelvényét Pógyor István országos titkár azoknak a tagoknak, akik az elmúlt tíz évben jelentősebb munkát végeztek a hajdúszoboszlói Keresztyén Ifjúsági Egyesületben. Ezüstkoszorús KIE-jelvényt kaptak: Kovács Lajos, Huszka Mihály, Fehér János, Loós András, Görög Sándor, Molnár

Elek, Huszthy Elek, Tatár Antal, Márton Antal, Kovács Sándor Kálmán János KIE-tagok. A kitérletek nevében Huszthy Elek referentó mondott szép beszédben köszönetet.

Ezután Pógyor István nemzeti szövetségi titkár tartott előadást „60 éves a magyar KIE” címen. Elment jelentő előadásában ismertette hogyan jutott el a KIE 60 évvel ezelőt Magyarországra. 1883-ban egy svájci ezredes, Fermaud Károly Budapestre jött, itt előadást tartott a KIE-ről, mely akkor már világszövetségévé tömörült. Itt két lelkes fiatalember: Szilassy Aladár és Szabó Aladár megismerve a KIE célkitűzéseit, vállalták, hogy a KIE Magyarországon is élére keltik. Az akkori liberális kor félt a „keresztyén” szótól és így csak tíz év múlva a protestáns egyházak felelősségvállalása mellett hagyta jóvá a kormányzat az alapszabályokat és 1892-től forma szerint is megalkult az ifjúsági egyesület. A mai nemzedéknek munkába állása különösen ifj. Szilassy Aladár és Megyericsy Bélának az érdeme, az egyik vagyonának tekintélyes részét, az utóbbi egész életét áldozta Jézus ügyének. Az egyesület történetében apály és dagály, szen-

vedés és lelkiöröm, vereség és győzelem egymást váltották fel, de a lelkiéletben állandóan, szinte ragyogó beállítással világított egy princípium, hogy láthatatlan vezér: Jézus Krisztus. A nagyobb városoknak, sőt már a falunak is az erkölcsi bacillussal állandó mérgezéssel fenyegetik ifjúságunkat. Vajjon ki védi meg őket, ha nem azok, akik már ismerik Jézus Krisztus menő hatalmát és szeretetét és jellemüké Órula mintázták!

— Azt a fiatalembert, akit Jézus magához kapcsolt — emelle fej hangját Pógyor titkár — nem féltem a bosevizmustól! Mindennél veszedelmesebb az erkölcsi válság. Ezért kell megragadni Annak a kezét, aki a tenger viharát lecsendesítette s aki egyedül képes kimenteni bennünket a rettenetes kaoszából, mert *Q ma is ugyanaz*, aki legnap és 1900 évvel ezelőt volt! Ezért küzd a 60. évét ünneplő országos és a tízéves fennállását ünneplő hajdúszoboszlói KIE. Ennél szebb munkát nem tudok elképzelni a magam s mások számára sem! Kérjük az Istent, hogy e munkánkban továbbra is segítsen, cinknek áldott kegyelmét minden pillanatban tapasztalhatjuk.

A jelenlevőkben nagy hatást kiváltó előadást Kovács Lajos elnök köszönte meg és mondott utána zárszavakat. A KIE-nduló hangjaival fejeződött be a nagy lelkiélményt nyújtó jubileumi közgyűlés. K. J.

3000 pengő értékű aranyórát emelt el a zsebtolvaj

Kellemetlen kalandban volt része a múlt éjszaka Nagy Sándor gyári munkás, Hévezér-utca 5. szám alatti lakosnak. A budapesti vonatra akart felülni, mikor észrevette, hogy valaki a nagy tolongásban belenyúlt zsebébe. A kocsiban aztán megdöbbenne tapasztalta, hogy hiányzik háromezer pengő értékű arany zseborája és aranylánc. — Ezek után már nem utazott Budapestre, hanem a rendőrségre sietett ahol feljelentést tett a vandál zsebtolvaj ellen. A rendőrség megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

Üszöborjuk levágása

A m. kir. földművelésügyi miniszter egy korábban megjelent rendeletével a 2 hónapnál fiatalabb üszöborjú és bivalyüszöborjúkra vonatkozólag vágási tilalmat 1943 november 1-ig felfüggesztette. Ez a vágási tilalomfelfüggesztés az újabb megjelent földművelésügyi miniszteri rendelet értelmében 1944 február 1. napjáig meghosszabbított.

Ezenkívül 1944 február 1. napjáig terjedő időszakban a 2 hónapnál fiatalabb üszöborjúkat és bivalyüszöborjúkat továbbra is le lehet vágni.

Polgármester

Árdrágitott Weisenberger Hugó vaskereskedő

Novák Gyula szállító, 2. honvéd huszárezred-utca 70. szám alatti lakos árdrágitás címén feljelentést tett Weisenberger Hugó vaskereskedő, Szepességi-utca 9. sz. a'atti lakos ellen. A sértett állítása szerint ugyanis Weisenberger egy korcsintengelycsavart 20 pengőért akart eladni neki, holott a szakértők szerint azt csak 4 pengőért lehetett volna forgalomba hozni.

A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást. A vizsgálat azirányban is folyik, vajjon más alkalommal nem akart-e a sértett Weisenberger másoknak is árdrágitás árban portékát kiszolgáltatni?

Elkészült Debrecen város 1944. évi költségvetése

1.789.787 pengő a költségvetési hiány. — A községi pótdadó 80 százalék

Debrecen város 1944. évi költségvetését összeállította a számvétség. A költségvetés adatait tartalmazó vastkos kötetet megküldték a törvényhatósági bizottsági tagoknak, hogy november 9-ére, vagy 10-ére tervezett közgyűlésre általánosságban közöljék mi is az alábbiakban a költségvetés főbb, összefoglaló tényletei.

A) Altalánosságban: I. rész. Debrecen sz. kir. város háztartásánál: rendes szükséglet 18.304.284.— P, rendkívüli szükséglet 1.562.209.— P, összesen 19.866.493.— P. Rendes fedezet 16.896.506.— P, rendkívüli fedezet 1.180.200.— P, összesen 18.076.706.— P. Költségvetési hiány 1.789.787.— P.

II. rész. Debrecen sz. kir. város tulajdonában és kezelésében levő nagyobb alapok és alapítványoknál: Szükséglet: 1. Alapoknál 1.860.651.— P, 2. Alapítványoknál 49.937.— P, összesen 1.909.588.— P. Fedezet: 1. Alapoknál 1.791.816.— P, 2. Alapítványoknál 74.252.— P, összesen 1.866.068.— P. Költségvetési hiány: 43.520.— P.

III. rész. Debrecen sz. kir. város önálló vagyonkezelésű intézményeinél: Szükséglet 12.984.762.— P, Fedezet 13.174.657.— P. Költségvetési felesleg: 189.895.— P.

B) Részleteiben: I. Debrecen sz. kir. város háztartásánál: a) Szükséglet: I. csoport: Általános igazgatás 6.016.005.— P, II. csoport: Közegészségügy 1.644.890.— P, III. csoport: Közkutatás, közművelődés, vallás 1.574.756.— P, IV. csoport: Szegényügy és népjólét 710.872.— P, V. csoport: Közlekedés 579.799.— P, VI. csoport: Városépítés, utcák, tervek, járdák gond. 2.844.039.— P, VII. csoport: Vagyonigazgatás 4.472.776.— P, VIII. csoport: Hitelek 19.866.493.— P.

b) Fedezet: I. csoport: Általános igazgatás 5.689.429.— P, II. csoport: Közegészségügy 1.305.339.— P, III. csoport: Közkutatás, közművelődés, vallás 1.377.311.— P, IV. csoport: Szegényügy és népjólét 373.623.— P, V. csoport: Közlekedés 871.952.— P, VI. csoport: Városépítés, utcák, tervek, járdák gond. 1.823.665.— P, VII. csoport: Vagyonigazgatás 6.213.500.— P, VIII. csoport: Hitelek 1.661.827.— P, összesen 18.076.706.— P. Költségvetési hiány 1.789.787.— P.

II. Debrecen sz. kir. város tulajdonában és kezelésében levő nagyobb alapoknál és alapítványoknál: a) Alapok: Petőfi Sándor szoboralap költségvetési felesleg 3754.— P, Gróf Tisza István szoboralap 3.768.— P, Zenedei jutalom-és pályadíj-alap 143.— P, Leventealap költségvetési hiány 76.500.— P, összesen költségvetési felesleg 7.665 pengő, költségvetési hiány 76.500.— pengő.

b) Alapítványok: Debrecen sz. kir. város koronázási ösztöndíj-alapítványa költségvetési hiány 2.088 P, I. Ferenc József apostoli király alapítvány tanulmányi célokra költségvetési hiány 2.320.— P, Dr. Thaly Kálmán egyetemi ösztöndíj-alapítvány költségvetési hiány 1.160.— pengő. Tudományok előmozdítására és nyilvános közkutatás céljaira tett alapítványi költségvetési felesleg 24.244.— P, Kacsóvics Iván-alapítvány költségvetési felesleg 7.280.— P, Debrecen sz. kir. város középiskolai ösztöndíj-alapítványa költségvetési hiány 849.— P, Fémipariskolai ösztöndíj-alapítványa költségvetési felesleg 208.— P, összesen: költségvetési felesleg 31.732.— P, költségvetési hiány 6.417.— P.

Együtt: Alapoknál költségvetési felesleg 7.665.— P, költségvetési hiány 76.500.— P, Alapítványoknál

költségvetési felesleg 31.732.— P, költségvetési hiány 6.417.— P. Összesen költségvetési felesleg 39.397, költségvetési hiány 82.917.— P. — Költségvetési hiány 43.520.— P.

III. Debrecen sz. kir. város önálló vagyonkezelésű intézményeinél: Debrecen sz. kir. város Világítási Vállalata üzemi felesleg 27.707.— P, Debrecen sz. kir. város és a Tiszán túli református egyházkerület Könyvnyomdávalalata üzemi felesleg 100.000.— P, háztartás javára eső összeg 22.500.— P, Debrecen sz. kir. város Téglá- és Cserépgyár-vállalata, Debrecen sz. kir. város Szesz- és Boranyagkereskedése, Rum- és Lőkőgyára üzemi felesleg 50.877.— P, háztartás javára eső összeg 40.000.— P, Debrecen sz. kir. város Gyógy- és Ásványvíz-üzeme üzemi felesleg 11.311.— P, háztartás javára eső összeg 4.000 pengő. Összesen üzemi felesleg: 189.895.— P, háztartás javára eső

összeg: 66.500.— P. Költségvetési felesleg 189.895.— P. Üzemi hiány az intézményeknél nincs, tehát ezen a téren a háztartást nem terheli semmi.

Debrecen sz. kir. város háztartásánál a fentiek szerint jelentkező 1.789.787.— P költségvetési hiány a községi pótdadó alapját képező földadó, házadó, társulati és tanfiumadóknak az 1943. évi kivétel szerinti 1.995.301.60 P összege és a 3520—1943. M. E. sz. rendelet szerint az 1944. évtől emelkedő földadó után számított 80 százalékos községi pótdadóval fedeztetni nyer. Debrecen sz. kir. város tulajdonában és kezelésében levő nagyobb alapok és alapítványok 82.917.— P-t (76.500 és 6.417.— P) kitevő költségvetési hiány a háztartási költségvetésben előirányzott hozzájárulásokból nyeri fedezetét. A 39.397.— P-t (7.665 és 31.732.— P) kitevő költségvetési felesleg vagyonalkapok vagy alapítványok vagyonának gyarapítására szolgál. Debrecen sz. kir. város önálló vagyonkezelésű intézményeinél az előirányzott 189.895.— P feleslegből a háztartás javára 66.500.— fedezetként előirányoztatott.

Dobszóval nem lehet verebet fogni, de vevőt lopott lószerszámra igen

A debreceni törvényszéken egy igen érdekes lopás részletei váltak ismeretessé. A királyi ügyészség K. Kiss György nádudvari napszamos ellen lopás bűntette miatt emelt vádat, mert a nyáron özvegy Forschster Sándorné istállójából 500 pengő értékben két lóra való szerszámot lopott el.

Az ügyben most tartott fő tárgyalást dr. Tomola Béla büntető egyesbíró. A fő tárgyaláson K. Kiss György töredelmes beismerő vallomást tett. Elmondta, hogy a nyáron Nádudvar határában betért öv. Forschster Sándorné tanyájára és éjszakára szállást kért. A tanyabeliek megszánták és megengedték, hogy az éjszakát az istállóban töltsse. Közben azonban zsebében volt egy üveg bor és attól annyira leltasodott, hogy haj-

nalban már nem tudott aludni és eltávozott. Távozás előtt azonban a szegről lekasztott két lóra való szerszámot és magával vitte. Amikor kijőzandott, csak akkor döbbent rá, hogy lopott, vissza is akarta vinni, de nagyon restelte a dolgot. Ezért egy darabig lakásán rejtgette, majd elment a községi kisbírájához és a községben kidoboltatta, hogy két lóra való szerszám eladó. A dobszóra akadt is vevő és a lószerszámot eladta, természetesen arról mélyen hallgatott, hogy lopásból származik.

A tanúk kihallgatása és a perbeszédék elhangzása után a törvényszék K. Kiss Györgyöt lopás vétségében mondta ki bűnösnek és kéthónapi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Rossz helyre fordult a korcsmai betörő segítségért

A balmazújvárosi csendőrség igen érdekes betöréssel kapcsolatban fejezte be a nyomozást. Szilágyi Antalné Beresényi-utcai lakos tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki zárás után az ablakrácsok kifeszítése után behatolt ivóhelyiségébe és ott a pénztárfiók felfeszítése után ellopta összes aprópénzét. Szilágyi Antalné azt is elmondta a csendőrök előtt, hogy korcsmazarás után nem sokkal Koroknai István megzörgette ablakát és figyelmeztette, hogy valaki kifeszítette ivóhelyiségének rácsát. Ekkor benyitott az ivóhelyiségbe és látta, hogy egy rácsot valóban kifeszítettek, de miután maga volt a házban, nem mert bemenni az ivóhelyiségbe. Később átment az egyik szomszédjáért, akivel visszatérve megállapították, hogy az ablakrácsokat kifeszítették és az aprópénzt is elvitték.

A nyomozás során a csendőrség Cs. Tóth János 20 éves nap-

számost elfogta, aki elmondta, hogy Kővér Zsigmond tanyáján volt alkalmazásban, de október 23-án elbocsátották állásából. Ekkor Balmazújvárosra ment. Pénze elfogyott és nagyon éhes volt, amikor elhatározta, hogy betör a Szilágyi-féle korcsmába. Megvárta, míg mindenki eltávozik és amikor már minden elcsendesedett, egy másfélméteres akácdozonggal hozzáfűzött az ablakrács kifeszítéséhez. Közben arra ment Koroknai István, akit hívott, hogy segítsen, de az azt mondta, hogy most sietős a dolga. Később észrevette, hogy Koroknai István egy másik ember társaságában visszatért és bezörgött az ablakon. Ekkor az árokban bujt meg, majd amikor eltávoztak, a rácsot kifeszítette és bemászott az ivóhelyiségbe. Először is egy kis itóka után nézett és éhgyomorral pálinkát ivott. Később még egy kis falatoznivalót is talált, majd kifeszítette a pénztárfiókot és az ott talált aprópénzt magához vette és eltávozott.

A csendőrség Cs. Tóth Jánost beismerő vallomása után beki-sérte a debreceni kir. ügyészség fogházába.

Egyszerre lehet az OTI-nak bejelenteni a nyolc napnál rövidebb ideig dolgozó munkás be- és kilépését

A belügyminiszter a Budapesti Közlöny vasárnapi számában megjelent rendeletével úgy intézkedett, hogy ha a munkavállaló a munkaadó vállalatában üzemében, hivatalában nyolc napot meg nem haladó időn át dolgozik, a munkaadó a munkaviszony kezdetét és megszűnését közölő irrlapon egyszerre is bejelentheti, de csak a munka megkezdésének napját követő nyolc nap alatt. Ezen a határidőn túl mind a munkaviszony megkezdésének, mind megszűnésének bejelentése késedelmes bejelentésnek

számít, ha együttesen történik. A rendelet egyaránt vonatkozik a bejegyzési, valamint az öregségi, rokkantsági, özvegyességi és árvasági biztosítás célját szolgáló bejelentésekre. A rendelet a továbbiakban úgy intézkedik, hogy havi bejelentés helyett csak az a munkaadó jelenthet be, aki rendszerint tíznél több változó keresetű biztosított kötelezettel foglalkoztat vállalatában, üzemében, vagy hivatalában. A rendelet kihirdetésének napján hatályba lépett.

A barátnőjével lözette meg a lopott szárazlészta egy fiatalkoru alkalmi munkás

A debreceni rendőrség erélyes nyomozás után elfogott egy fiatalkorú, debreceni alkalmi munkást, akit többrendbeli lopással gyanúsítottak. A fiú eleinte tagadott, a megindított nyomozás során aztán rábizonyult, hogy nemrégiben ő nyitotta fel drótból készített szerkezettel Pókodi Istvánné perecárus Dégenfeld-terti vassárait és onnan három kilogram vasspercet és száraz tészta-t lopott. Kihallgatása alkalmával aztán bevallotta, hogy a lopott tészta-t elvitte barátnőjéhez aki megfőzte azt. Együtt fogyasztották el aztán jó étvágyal a nagy-

szerű lebbencslévest és öntött pérecet. Még egy másik lopást is beismerő az őrizetbe vett fiú. Elmondta, hogy régebben Kiss Károly Apafi-utca 155. szám alatti lakosnál volt alkalmazásban. Egy alkalommal innen, a nyitott színből egy kabátot és egy nadrágot emelt el. Az ellopt ruhadarabokat aztán a zsibron értékesítette. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást, vajjon több bűncselekmény terheli-e a fiatalkorú vádlottat.

Összes élelmiszerjegyét ellopták

Szondy Józsefné, Haláp 112. szám alatti lakos tegnap bejött Debrecenbe, hogy néhány ügyes-bajos dolgot elintézz. Felült a Halap-utcai villamosra és azzal igyekezett a városba. Mikor az Arany Bika előtt leshállozt és zsirjegyeit a közeli hentesüzletben be akarta váltani, megdöbbenve vette észre, hogy kosarából hiányzik zsebkendője, amelybe saját élelmiszerjegyei, ismerősei tíz darab zsirjegye, valamint Pogáder János nevére kiállított

élelmiszerjegyek voltak becsomagolva. A kellemetlen felfedezés után a rendőrségre sietett, ahol feljelentést tett ismeretlen tettes ellen. A rendőrség most ezúton hívja fel a kereskedők és hentesek figyelmét, hogy ha esetleg Szondy Józsefné vagy Pogáder János névre szóló élelmiszerjegyeket visznek beváltásra, az illetőt azonnal adják a legközelebbi rendőrségnek.

Debrecenben is megnyílik a Munkásfőiskola

A népfőiskolai mozgalom testvére a munkásfőiskolák létesítésére irányuló törekvés. A Magyar Dolgozók Országos Hivatásszervezete legutóbb tartott központi kulturértekezletén összegezték az ország különböző részein történt kezdeményezéseket és megállapították, hogy az 1943-44. munkáévben 15 városban szervezik meg a munkásfőiskolákat.

Nevezetesen: Debrecen, Ersekújvár, Győr, Kassa, Kolozsvár, Komárom, Miskolc, Nyíregyháza, Pécs, Sopron, Szeged, Székelyudvarhely, Szekesfehervár, Veszprém városokban; míg a tizenötödik munkásiskola Léván, Rozsnyón vagy Szatmárnémetiben kerül megszervezésre. Egyes helyeken, így Kolozsvár, Ersekújváron, már októberben megnyílt a munkásfőiskola. A többi városokban november első felében kezdődik az őszi, ú. n. „szemeszter” A Munkásfőiskola hároméves tananyaggal működik, mind-egyik év két-két szemeszterre oszlik, amelyek közül egyiket

az év első, másikat újév után folytatják le. Egy-egy szemeszter 6-10 hetes; az előadások hetenként legalább két teljes estét töltenek be. A tantárgyak felölelik a természettudományok, társadalomtudományok és közgazdaságtan, valamint irodalom, történelem és bölcsélet elemét. A magyarságtudomány jelentős helyet foglal el a munkásfőiskolák szellemi anyagában, a magyar közösségi érzés-világ minden megnyilatkozásával megismerkednek a résztvevők.

A Hivatásszervezet ezzel a komoly, alapos munkával is igyekezik az érdekvédelem, hanem a munkáskultúra terén is alakulóban van a korszerű magyar munkásmozgalom. Ezzel kapcsolatban Kocz Endre (népár, munkásfőiskolai vezető) összeállításában könyvet is adott ki most a mozgalom „Munkásfőiskola, anyaga, szervezése és vezetése” címen, amely irán útmutató jellege miatt máris nagy érdeklődés.

SZÁMOLÓGÉP
JAVÍTÁS, UJJÁÉPÍTÉS.
HURAY műszerész m. IPARKAMARA
Szent Anna-utca 12. szám.
Telefon: 39-07.

PAPP MODELLSZALONBAN
művészi tervezésű kosztümök, kabátok
gyapjú, szövetből is. Kapható
Szent Anna-utca 12. szám.
Telefon: 39-07.

HIREK

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PARTIRODA: Arany Bika-szálló telemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérévényeket átvesszők minden hétköznap délután 9-1 óráig.

HAJDÚ VÁRMEGYEMAGYAR ELEI PARTI VEZETŐSEGE minden hétfőn és pénteken a főispáni hivatalban délután 9-12 óráig panasznapot tart, amikor is a kérések és panaszok a vármegyei központi MEP útközön adhatók át.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGÁLTATA

„Megváltó” Major örökösök, Piac-utca 18. Telefon: 14-69. — „Mura-könyv” Horváth Zoltán, Piac-utca 72. Telefon: 30-35. — „Bocskay” László József, Cegléd-utca 22. Telefon: 29-14. — „Csokonay” Dr. Bartay István, Mester-utca 43. Telefon: 10-15. — „Árpád Fejedelm” Mikes Edith, Csapóker, Jánosy-u. 44. sz.

— **Dr. Jeney Endre** debreceni egyetemi tanár lesz a nagyváradi Szabadegyetem előadója november hó 4-én délután 5 órakor, a városháza dísztermében. Dr. Jeney Endre egyetemi tanár, a debreceni egyetem Közegészségtani Intézetének igazgatója Népesedéspolitikai helyzetünk címen tart előadást.

— **Új segédfelügyelő a Debreceni Repülő Clubnál.** November 1-ével Tesszary Béla segédfelügyelőt a Debreceni Repülő Clubtól áthelyezték a győri sportrepülő kerethez. A kiváló és tehetséges segédfelügyelő helyére most a Magyar Aeró Szövetség Sulyovszki Tibort nevezte ki segédfelügyelővé.

— **Az ifjúságra vonatkozó kérdések megbeszélése.** A nyugalmazott MÁV-főtisztviselők csütörtökön délután 5 órakor kezdődő összejövetelén meg fognak emlékezni az ifjúság feladatairól az erkölcszettség elleni küzdelem terén, amelyben a nagy társadalomnak is részt kell venni. Ismertetni fogják azokat a legújabb lépéseket is, amelyek az illetékes kormánytényezőkhöz tették a tényleges és nyugdíjas vasutasok helyzetjavítása érdekében.

— **Mese-délután** rendez a Csapó-utcai egyházközség Nőszövetsége Szappanos-utca 16. sz. otthonában november 7 (hét) és 14-én (tizennegyedikén) délután félhárom órakor. Előadásra kerül a gyermekvilág egyik kedvenc háromfelvonásos mesejátéka: „Jancsi és Juliska”. — Tekintettel a terem 5 órakor kezdődő másirányú elfoglaltságára, az előadást pontosan kezdjük! Műsormegváltás a régi! Többször nem hirdetünk! Figyelem!

— **Mezőgazdasági gépkezelő tanfolyamok Debrecenben és Szolnokon.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1943 december és 1944 január, február és március hónapokban Debrecenben és Szolnokon egy-egy 3-hetes mezőgazdasági gépkezelő tanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvehető minden olyan egyén aki 18. életévét betöltötte és írni-olvasni tud. A tanfolyam tan- és beiratási díja 25.- pengő. Akik részt kívánnak venni, a tandíj egyidejű beküldése mellett már most biztosítsák felvételüket a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál, Debrecen, Junyadi-u. 5. sz.

A honvédelmi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalás.

Budapest, november 3. A Magyar Távirati Iroda jelent: A képviselőház pénzügyi és véderő bizottsága szerdán délelőtt 10 órakor ülést tartott, amelyen a honvédelmi tárca költségvetését vette tárgyalás alá.

Az ülésen a kormány részéről megjelent Csatai Lajos honvédelmi miniszter, Reményi Schneller Lajos pénzügyminiszter, vitéz Lukács Béla tárcanélküli miniszter, Ruzsiczay-Rüdiger Imre vezérrezendes, a hon-

védelmi miniszter állandó helyettese, vitéz Bonczos Miklós igazságügyi, Szentgyörgyi Lajos honvédelmi és Bárfay Gusztáv pénzügyi államtitkárok.

A bizottság ülésén Szabó Gusztáv, Inántszy Papp Elemér és Temesváry Imre elnökölt. Az elhangzott felszólalásokra Csatai Lajos honvédelmi miniszter részletesen válaszolt, majd a bizottság a tárca költségvetését részleteiben elfogadta.

Három napos állattenyésztési tanfolyamokat tartanak a télen

Budapest, november 3. MTI jelent: A népies állattenyésztési ismeretek terjesztése és a tenyésztői munka eredményességének növelése érdekében a földművelésügyi miniszter a tél folyamán 330, egyenként 3 napos állattenyésztési tanfolyam tartását rendelte el. Lehetőség szerint mindazokban a községekben rendeznek tanfolyamot, amelyek a tenyész-

állatok kiosztása iránt fokozott érdeklődést tanúsítottak. A tanfolyamokra való felvételről az arany és ezüstkolozsos kisgazdák előnyben részesülnek. A tanfolyamokon, amelyeket legkésőbb 1944 március végéig be kell fejezni, elméleti és gyakorlati állattenyésztési és takarmányozási ismeretek kerülnek előadásra.

— **Sporteskülvő.** Fux Irén testnevelési tanárnő, a DTE, majd a TFSC országosbíró tornász-bajnoknője, magyar olimpikon, Fux Antal tanügyi főtanácsos, a DTE elnöke leánya csütörtökön, november 4-én délután fél 1 órakor tartja a debreceni evangélikus templomban esküvőjét Juhász Endre m. kir. tüzérfőhadnaggal. Juhász szintén igen jó tornász volt, a DTE-ben versenyzett. Az esküvőt a sporttársadalom nagy részvétele mellett tartják meg.

— **A kőművesmesterek szakosztályának ülése.** A kőművesmesterek szakosztálya Szodray Ferenc elnökletével ülést tartott. Szodray Ferenc elnök ismertette a kisiparosok által megkezdett munkáknál érvényesíthető áremelésekre vonatkozó 40.096—1943. XIII. sz. alatt kiadott rendelkezést, melyet a Debreceni Újság—Hajdúföld már korábban közölt. Ugyancsak tájékoztatta a szakosztályt a munkások felmondási idejére vonatkozó rendelkezésről is. Ezenkívül még kisebb ügyeket tárgyaltak le.

Gyomorsavtúlnyomás és gyomorfekély ellen csak Kalesztin-t, (ezelött Hajdú) használjon. Hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: „Sztankay” gyógyszerár, Debrecen, Szent Anna-utca 64. sz.

— **Dr. Naményiné Szentendrei Olga** gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában (Batthyányi-utca 1.) novembertől kezdőtanfolyam. Előkészítés államvizsgára. Védőkieknek vasútkedvezmény. Telefon húszhétvenhét. Debreceni tanker. kir. főig. eng. száma: 6471/1942.

— **A hentes szakosztály** elnöksége felhívja tagjait, hogy november hó 5-én délután az „partestület” tanácstermében szakosztályi ülést tart. A tagok feltétlenül és pontos megjelenését kéri az Elnökség.

— **Vattay tancsiskolában** november 8-án diákkölon kezdődik. Kossuth 11.

— **Asztalosmesterek és munkások munkabértárgyalása.** Az ipartestületnél tegnap este folytatódott a munkabértárgyalások tartottak az asztalosmesterek és a munkások. Az asztalosmesterek küldöttjei Bálint Sándor szakosztályi elnök, Vangor Antal alelnök, dr. Balla Gerő, Bálint József, Szilágyi Sándor, Ary Lajos, Kovács István, a munkások képviselői pedig Selyem Lajos, Bokor Lajos, Mányi János, Szabó József, Kovács János, Medgyaszay Sándor voltak.

— **A Német Tudományos Intézet képkiallítását vasárnap nyitják meg.** Érdekes képkiallítást rendeznek a Német Tudományos Intézetben. Száz év festészetét mutatja be ez a kiállítás Caspar David Friedrich-től napjainkig. A remekműveket értékes színyomatos másolatban szemlélhetik meg a kiállítás látogatói. A képkiallítás megnyitása déli 12 órakor lesz vasárnap a Dér-múzeumban. Este 7 órakor az Intézetben (Ferenc József-út 22., II.) a Friedel-trió hangversenyezik. Minden érdeklődőt szívesen lát a rendezőség.

— **Drágán adta a selyemingnekvalót.** Balogh Jenőné, sz. Lakatos József balmazújvárosi lakos ellen a csendőrség árdragító visszaélés miatt indított eljárást, mert Dobi Mihályénak 400 százalékkal magasabb áron adta a műselyemnekvalót. Az eljárás során Baloghné beismernte az árdragítást.

— **Felhívás a munkaadókhoz a pásztorok és mezőőrök részére szerződésileg megállapított kenyérgabona kiszolgáltatásáról.** Többen panaszt tettek amiatt, hogy a pásztorok és mezőőrök részére a szerződésileg megállapított kenyérgabonát a munkaadók nem hajlandók kiszolgáltatni. Felhívom a munkaadó gazdákat, hogy a pásztorok és mezőőrök részére — amennyiben kenyérgabona járandósággal lettek felvéve — a megállapított kenyérgabonát haladéktalanul adják ki. Polgármester.

— **A felügyelet nélkül kóborló ebek kötelező elpusztítása.** A jelenleg érvényben lévő ebtartási szabályrendelet 33. §-a azt tartalmazza, hogy a város külhatárában felügyelet nélkül kóborló ebeket, ha még védjegygyel, szájkosárral vagy kolonccal is vannak ellátva, a gyepmester, a mezőőrök, erdőőrök és vadőrök elpusztítani kötelesek. Figyelmezteti a hatóság az ebtulajdonosokat, hogy az ebeket felügyelet nélkül kóborolni ne engedjék, mert a kóborló ebek nemcsak közegészségügyi szempontból ártalmasak, hanem a vadállományban is igen nagy kárt okoznak, ami a jelenlegi viszonyok között közgazdasági szempontból minden érveit megakadályozandó. A hatóság utasította közegeit a felügyelet nélkül kóborló ebek fokozottabb ellenőrzésére és a fentírt szabályrendelettel rendelkező végrehajtására. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Madácsi Sándor npsz. Határ u 11—Burácsik Erzsébet Vulkán-telep 4. Csóka Jenő miniszteriumi díjnok—Nagy Margit Augustia szanatórium. Pál József máv. géplakatos Puzdra u 13—Nagy Erzsébet Veres u 7. Gál Imre malmi munkás—Havriha Ilona Bösörményi út 85.

Házasságok: Ozo Imre fodrász s. Orosháza—Kemessei Magdolna Rákosi J. u 9. Hüse János máv. alk. Pavillon-laktanya—Góg Terézia Barcaság u 36. Steiner Ferenc malomflájd. Szamoszeg—Lustig Szeréna Garai u 30. Ferenc Dénes timár s. Erzsébet u 63—Major Ilona Homok u 7. Mihály Márton keresk. s. Bethlen u 12—Boros Erzsébet Kolozvár. Vadász Miklós ht. őrmester Repülő-tér—Kónya Ilona gr. Leiningen u 9. Németh Imre szkvtyó Repülő-tér—Sebeszta Ilona M-péresi út 72. Nagy Jenő városi tűzoltó—Dimitrovics Irén János u 63. Nemes József asztalos s. Biharnagybajom—Szabó Ida Dózsa u 22. Lukács Ernő kőműves s. Repülő-tér—Manó Zsuzsanna Teleki u 33. Herczegfalvi Lajos máv. bádogos Kinizsi u 36—Végh Margit Nyil u 84. Fejes József máv. s. tisz. Szávai Gy. u 13—Trencsényi Anna Szabolcska u 3. Tóth András malmi munkás Mátyás u 2—Bodnár Ilona Hajnal u 1. Balázs János máv. altiszt Homok u 123—Papp Erzsébet Balaton u 30. Deák Ferenc szobafestő s. Mukás u 31—Balázs Jolán Puzdra u 11. Nagy Demeter városi kisegítő napidíjas H-nánás—Sziklay Anna Hajnal u 5. Szenesák Árpád gumijavitó s. munkás Rakovszky u 1—Bánki Irén Dézsi A. u 15. Nagy Sándor máv. asztalos Mátyás K. u 2—Mező Julianna Bellegelő 491.

Születések: Tóth János gazd. alk. Macs 71—73. leány Katalin. Denesik Kálmán szobafestő s. Almód, leány Magdolna. Hajdú Ferenc gazd. kocsis Hortobágy, fiú János. Nyitrai Lajos áll. előjáró Kisújszállás, leány Tünde, Gál Jenő kisbirtokos H-szovát, fiú Jenő. Bihar Jenő kisbirtokos Fád d. 25. leány Magdolna. Erdei Béla máv. s. tisz. Pátróla, leány Gabriella. Lajter Imre gazd. család N-clep 133. leány Róza. Kardos Károly gyári munkás Borzán G. u 1. leány Irén. Keserű Imre fm. Bók 41. fiú István. Német István CsE altisz. Egelótkert 54. fiú János. Laczko Gyula vill. kalauz Boldogfalva u 12. leány Mária. Kiss György sz. szakszervező Csap u 19. leány Margit. Gy. Kovács Gábor fm. Kádár d. 14. fiú János. Szabó István fm. Derecske, leány Jolán. Sári János kubikos H-szoboszló, fiú Lajos. Tasi István máv. kártyos Kanális u 17. fiú István. Veres Lajos ószerész Gyepű sor 50. leány Terézia. Molnár István npsz. Pac 20. leány Erzsébet. Fogarasi József kályhás m. Veresegyházi T. u 14. leány Judit. Simkovits Imre állomás felügyelő Nagyberezna, fiú Imre. Kozma Gábor kisbirtokos Haláp 184. fiú Gábor. Kiss László kereskedő s. Sárosi u 17. fiú Attila. Huszti Mihály npsz. Kádár d. 18. leány Eszter.

Halottak: Nagy Lajos honvéd Meggyesfalva ref 22 éves. Tóth István ref 62 éves Harsányi G. u 9. Pipó István ref 65 éves Világos u 8. Nyári Péter ref 75 éves Kinizsi u 58. özv. Bánki Istvánné ref 84 éves Kishegyesi út 40. Rosenblüth Ignác izr 5 hónapos Hadházi u 6. özv. Kiss Jánosné ref 66 éves Dembinszky u 28. Kiss Károly rk 30 éves Soroksár. Dr. Mándics József rk 62 éves Ungvár. Cieger Jánosné rk 49 éves Eperkest u 11-c. özv. Somogyi Jánosné ref 88 éves Nagyszalonta u 65. Barna Sándor ref 77 éves Dányó u 6. Rózsa Sándor ref 66 éves Monti ezr. u 20. özv. Lurti Gyuláné rk 82 éves Domb u 20. Nagy Zsigmond ref 76 éves Tóth Á. u 73. Veesev István rk 65 éves Rákóczi u 17. Barna Kornél rfe 65

Utazásnál

A változó élelmód zavarta a rendes emésztést. Ez emelgylet, fejfájás okoz. Ne felejtse, hogy utazásnál szükséges a jó hashajtó.

éves Paacsirta u 54. Mauk Eva gk 2 hónapos Népház. Szilágyi Béni ref 35 éves P-ladány. Marozsán Mária rk 49 éves Kishegyesi út 6. Nagy Lászlóné rk 28 éves Rákóczi u 20. Nagy Miklós ref 21 éves Hézvezér u 81. Bagamér Ferencné kg 60 éves Klapka u 12. Bösörményi István ref 43 éves Dorottya u 1. Jónás Béla ref 23 éves Vésztó u 66. Fiák Mihály ág. ev. 46 éves Nagyszénás.

Mig vizért volt, tolvaj mászott be az ablakon a lakásba

Különös tolvajlás ügyében tett feljelentést a múlt nap a debreceni rendőrségen Bíró Albert, Kishegyesi út. szám alatti lakos. Feljelentésében elmondotta, hogy néhány pillanatra elment hazulról a közeli kútra vizért. A lakást bezárta, mégis mikor hazatért a kútról, a lakásból hiányzott két darab kabát és néhány ruhadarab. Nem kétséges, hogy valamelyik szemfüles tolvaj kihasználva az alkalmat, bemászott a nyitva hagyott ablakon és hirtelen magához vette a ruhadarabokat. A kár több mint 600 pengő.

A nyomozás adatai szerint a tolvaj lesben állott a lakásnál, többen látták is egy ismeretlen férfit az utcán ólálkodni. A rendőrség ezen a nyomon a napokban kézrekeríti a tettest.

— **Ötszáz pengő túróárdragításért.** Polyák Gáborné debreceni lakos árdragító visszaélés vétségével vádolva került a törvényszéken dr. Pogány Béla uzsora-egyesbíró elé, mert a vádirat szerint az egyik debreceni üzletben a budapesti detektívek élelmiszerezési tetteérték, amint a tehéntúrót jóval magasabb áron adta a maximumnál. A törvényszék megállapította bűnösséget és 500 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

— **B. Márlássy Magda** táncintézetében november 9-én kezdő, 15-én haladó tanfolyam kezdődik. Péterfia 30.

— **Új tanfolyam** kezdődik november elején a Simai Magdolna és Sipkovics Béláné Szlezák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépiróiskolájában. Előkészítés államvizsgára. — Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 5548/1942—43.

HIRDETME NY

Felhívja a városi adóhivatal az adózó közönséget arra, hogy az 1943. évi IV. évnegyedre esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1943. évi november hó 15-ig fizesse be. A befizetés naponként 8—12 óráig a városi adópénztárban, vagy pedig a 87.958 sz. postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával eszközölhető. A csekklaapon a küldemény rendeltetése és a főkönyvi télszám feltétlenül feltüntetendő.

Városi adóhivatal.

Lapkézbeseítőket

x.izetessel te vesziün.

Jelentkezés egész nap a Kiadóhivatalban

Ferenc József-út 56. szám.

Gyászrovat

Vessey István temetése. A fasutasság és a város társadalmának nagy részvétele mellett temették el szerdán délután Vessey István nyug. Máv. ellenes...

Fabian Adélka csecsemő temetése ma, csütörtökön délután 3 órakor lesz az alagsorból református egyházi szertartás szerint imával. Lakás: Egyet-kert-utca 66. szám. Csurka temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám végzi.

Szilágyi László hentesmester 68. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Köztemető 2. ravatalozójából. Lakás: Árpád-tér 7. Temetést Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett férjem, drága jó édesapám, apósunk és nagyapám, Vessey Istvánnak a temetésén megnyilvánult részvételt, a ravatalra küldött koszorúk- és virágokért rokonainknak, jóbarátainknak, jóismerőseinknek és mindazoknak, akik nagy fájdalomunkban velünk együtt éreztek, ezúton is hálás köszönetünket fejezzük ki. A gyászoló család.

GYAPJUT ÉS EGYEB ALLATISZÓRT CSAK SZÁLLÍTÁSI IGAZOLVÁNYAL LEHET SZÁLLÍTANI

A 106.873—1943. VII. K. K. M. rendelet szerint belföldi származású mindennemű gyapjút, továbbá mindennemű belföldi származású marha, borjú, kecske, gida, vivaly és kutyaszórt, valamint gyapjas és az itt felsorolt állati szőrös bőrhulladékokat postai forgalomban, vasúton, hajón, gépjárművel, vagy közúti szekéren a város, vagy község területén kívül eső helyre csak szállítási igazolvány birtokában szabad fuvarozni.

A szállítási igazolványokat a „FUTURA” Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi Rt. állítja ki és bocsátja az igényelőknek rendelkezésére.

A szállítási igazolvány kiállítása céljából a „FUTURA”-val az alábbi adatokat kell közölni: A feladó, illetve fuvarozó, továbbá a címzett, illetve átvevő nevét a feladási és rendeltetési állomást, a fuvarozás módját, a fuvarozásra kerülő állati termék megnevezését és mennyiségét.

A rendelet 1943 október 29-én lépett életbe. Egyebekben bővebb felvilágosítást a Budapesti Közlöny 1943 október 29-én megjelent 244. száma nyújt. polgármester.

Megloptak egy MÁV felügyelőt a villamoson. Toroczkay József MÁV felügyelő, Rákosi Jenő-utca 8. szám alatti lakos a rendőrség központi ügyeletén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki a Piac-utcai villamoson zsebtől kilopta pénztárcáját, amelyben 420 pengő volt. A rendőrség megindította a nyomozást a vakmerő zsebtolvaj kézrekerítésére.

Hirdetmény. Debrecen sz. kir. város állatállománya részére nagyobb mennyiségű lucerna-szénát, lőhereszénát, zabbosbukkony-szénát, muhar-szénát, jakarmány- és alomszalmát vásárol. A város állatállománya részére megvásárolt mennyiség az eladói pont-beszolgáltatási kötelezettségébe beszámít. Ajánlatokat szóban, vagy írásban a gazdasági ügyosztálynál (Városháza, magasföldszint 14. számú szoba) a hivatalos órák alatt lehet beadni Gazdasági tanácsnok.

MOZI

300.000 pengő az utcán. (Vigaszínház.) Ragyogó ötletekkel teleszkelt filmvígjáték a Vigaszínház új műsora. Friss, eleven tempójú rendezés teszi a produkciót kiróbbanó sikerűvé, de az együttes tagjai is valamennyien kitesznek magukért. A főszerepben Bárczy Kató, Uray Tivadár, Vízváry Mariska és Greguss Zoltán nyújt kifűnő alakítást. A megelőző világhírű film és epizódok.

SPORT

A Hajduk győztek

a keddi tiszthelyettesek kupamérkőzésén

Kedden délután az egyetemi sporttelepen ismét igen nagy érdeklődéssel játszották le a tiszthelyettesek kupa mérkőzéseket. Ezúttal a 11/II. zászlóalj csapata az Elelmezőkkel, a 11/I. zászlóalj csapata pedig a Tűzrékkel mérte össze erejét.

11/II. zlj.—Elelmezők 6:1 (3:1). Vezette Piller. A két csapat a következő összejövetelben játszott: 11/II. zlj.: Szilágyi — Vass, B. Nagy I. — Rácz Zilahy, Koppári — Nagy, Szamó, B. Nagy II, Ille, Nagy László. — Elelmezők: Baranyai — Csordás, Kökényesi — Zubán, Gyimesi, Köröncsi — Kopaček, Bojtor, Nyitrai, Timár Daróczy. — A 11/II. mindén részében jobb volt ellenfelénél és megérdemelten győzött. A gólokat B. Nagy (4), Nagy László és Ille, illetve Timár lötték.

11/I. zlj.—Tűzrék 6:1 (1:1). Vezető Szamosvári. A két csapat a következő összejövetelben játszott: 11/I. zlj.: Tóth — Faragó, Német — Kreszác, Herzeg, Lévai — Dunai, Ugrai, Gombos, Jenéi — Cséki. Tűzrék: Kummer — Egervári, Eperjesi — Mihálik, Pécsi, Gyarmati — Klínger, Nagy II, Solgész, Pásti, Bobák. A tűzrék csak első félidőben bizonyultak egyenlő ellenfélnek. A második félidőben a 11/I. zlj. mindent elseprő lendületével megérdemelten győzött. A gólokat Dunai (3), Gombos (3), illetve Pásti lötték.

Legközelebb ma, csütörtökön délután ugyancsak a DEAC pályán játszanak tiszthelyettesi kupa mérkőzést. Ezúttal a 11/III. zlj. a Hadtesttel, a Repülők pedig a Híradókkal mérik össze erejüket.

A DTE tornászai nem mennek Komáromba. A múlt héten úgy volt, hogy a DTE válogatott tornászai résztvesznek Komáromban a város visszatérésének ötödik évfordulójára rendezendő nagy tornaversenyen. — Közbejött akadályok miatt azonban a DTE ezt a meghívást nem fogadta el.

November 21-én Debrecenben rendezik meg a már hagyományossá vált Debrecen—Budapest városok közötti tornaversenyt. Ezen a versenyen az ország legjobb tornászai adnak találkozót egymásnak. November 28-án Szegeden rendezik meg az országos férfi és női egyéni tornászversenyeket. Erre a versenyre a DTE és DEAC hölgy és férfi tornászai már készülnek. A harmadik nagy tornaesemény december 12-én lesz ugyancsak Debrecenben. Ekkor a Budapest—Vidék női tornaversenyt bonyolítják le.

DMTE—NyVSC 2:0. A debreceni munkások vasárnap Nyíregyházán játszottak bajnoki mérkőzést és ott szép játék után 2:0 arányban győztek a NyVSC ellen. A DMTE erősen tartja második helyét és az 5-ös szorban már senki sem tudja elvenni tőle.

AZ UJPESTEL ES VASASSAL TÁRGYAL A DVSC VASARNAPRA

Vasárnap Budapesten kerül sor a magyar-svéd válogatott labdarúgó-mérkőzésére. Ezért bajnoki mérkőzéseket sehol sem játszanak. — A DVSC tárgyalásokat kezdett az Ujpest és Vasas vezetőségével, hogy Vasárnap Debrecenben egy barátságos mérkőzést játszanak. Még nem lehet tudni, hogy sikerül-e meggyőzést kötni, annyi azonban bizonyos, hogy bármelyik csapat érdekelné a debreceni közönséget. — A csapat egyébként szerdán nem tartotta meg a szokásos kétkapus edzést. A katonajátékosok kedden is mérkőzésen vettek részt és ma is játszik egy néhány közülük.

SPORTHIRMONDÓ

Table with 4 columns: Rank, Team, Goals, Points. Title: Az NB. III. állása. Rows include DVSC II, Nagyváradi MÁV, Villánygyár, Nagyváradi TSE, Szatmári TSE, PMÁV, Szatmári SE, Petrozsény SE, Józzerence, Nagyvárosi AC, Szatmári VSC, Érmihályfalva.

Az amatőrbarátságos állása

Table with 4 columns: Rank, Team, Goals, Points. Rows include Tiszthelyettesek, DMTE, Mátészalka, M. Szabolcs, B. Turul, DEAC, D. MOVE, N. NyVSC, Karcag, Villánygyár, PMÁV, H-böszörmény.

A Tiszthelyettesi kupa állása

Table with 4 columns: Rank, Team, Goals, Points. Rows include 11/II. zlj., Repülők, Hadtest, 11/I. zlj., Elelmezők, Tűzrék, 11/III. zlj., Híradók.

Legközelebb ma, csütörtökön délután ugyancsak a DEAC pályán játszanak tiszthelyettesi kupa mérkőzést. Ezúttal a 11/III. zlj. a Hadtesttel, a Repülők pedig a Híradókkal mérik össze erejüket.

gyárban szereplő dr. Kiss György nemcsak a labdarúgásnak áll, hanem Debrecenben igen élénk tevékenységet fejtett ki a leventesport fejlesztése terén. Dr. Kiss Györgyöt szolgálati érdekből Budapestre helyezték. Ettől függetlenül csapata néhány mérkőzésén résztvett, de most a budapesti Futurához igazolták és legközelebb már ott játszik.

Debrecenbe helyezték Szabó Miklóst. A belügyminiszter Szabó Miklós rendőrfelügyelőt a pécsi kapitányságtól a debreceni kapitánysághoz helyezte át. Szabó Miklósban nemcsak a debreceni rendőrség nyert egy kiválóan képzett rendőrtisztet, hanem benne a Debreceni Torna Egylet kapta vissza egyik legtehetősebb tornászát. Értesülésünk szerint Szabó Miklós ismét edzésbe kezd és a Budapest—Debrecen válogatott viadalán indul is.

Vasárnap az NB III. osztályában nem játszanak bajnoki mérkőzést. A debreceni Villánygyár ezt a szabadsnapot arra használja fel, hogy Mórmaroszigetén játssz bajnoki mérkőzést.

A DVSC november 10-én, szerdán Ungváron vendégszerepel, ahol az ungvári Russj lesz az ellenfele. Leventebajnoki eredmények: Hajdúdorog—Debreceni MÁV 2:1 (1:1), Hajdúhadház—Hajdúböszörmény 3:2 (1:0), Balmazújváros—Hajdúszoboszló 4:0 (3:0), Debreceni LE—Hajdúszamosi LE 14:0. Vasárnap a leventebajnokságot a következő mérkőzéseket játsszák: Hajdúhadház—Hajdúszoboszló, Debreceni LE—Hajdúdorogi LE, Hajdúnánás—Hajdúböszörmény, Hajdúszamoson—Balmazújváros, Pihen a Debreceni MÁV.

DMTE—NyVSC 5:1 (2:0). A debreceni munkások Nyíregyházán is jó játékkal rukkoltak ki és simán győztek 5:1 arányban a nyíregyházi vasutasok ellen.

SZINHÁZ

SZINHÁZI MŰSOR:

November 4. csütörtök: Luxemburg grófja. Bérlétszűnet. November 5. péntek: Luxemburg grófja. A) bérlet. November 6. szombat délután: Jánosbogarika. Füléres helyárral. November 6. szombat este: Luxemburg grófja. C) bérlet. November 7. vasárnap délután: Luxemburg grófja. Bérlétszűnet. November 7. vasárnap este: Luxemburg grófja. Bérlétszűnet. November 8. hétfő: Cigányszerelem. Munkáslőadás. November 9. kedd: Luxemburg grófja. B) bérlet. November 10. szerda: Cigányszerelem. Munkáslőadás. November 11. csütörtök: Idegen asszony. Tisztviselőest. Mérsékelt helyárral. November 12. péntek: Fekete Péter. November 15. hétfő: Kamaraszínház megnyitó a Déli-műzeumban.

SZINHÁZI MOZAIK

Deéssy Jenő főrendező érdekes átdolgozásban ma este újítja fel a Csokonai színház Lehar Ferenc egyik legnagyobb sikerű, világhírű klasszikus nagyoperettjét, a Luxemburg grófját. A darab reprimének a szövegbeli újítások mellett az az érdekessége is, hogy a női főszerepet a színház állandó vendégjátékos primadonája, Barabás Sári és a kitűnő hangú Németh Ilonka fogja felváltva énekelni. A bemutató számba menő felújításra jó ideje lázasan készülődtek a színház nagyszíri csúcs együttese bizonyos, hogy a Luxemburg grófjának ma esti színpadhoz való legfőbb siker jegyében fog lezajlani. Külön érdekessége lesz még a felújításnak az, hogy Barabás Sári a darab keretében beillesztette Lehar rádióból is igen sokat hallott Bolero koncertszámát, ami bizonyára szintén nagy tetszésre fog találni a közönség körében.

Dr. Kiss Györgyöt a Futurához igazolták. Mint ismeretes a Villánygyárban szereplő dr. Kiss György nemcsak a labdarúgásnak áll, hanem Debrecenben igen élénk tevékenységet fejtett ki a leventesport fejlesztése terén. Dr. Kiss Györgyöt szolgálati érdekből Budapestre helyezték. Ettől függetlenül csapata néhány mérkőzésén résztvett, de most a budapesti Futurához igazolták és legközelebb már ott játszik.

Hirdetmény. A m. kir. földmivelésügyi miniszter az olyan gazdasági eselések, gazdasági munkások részére, akik az egy helyben töltött hosszú szolgálatuk, illetve munkásságuk, magatartásuk és jóra valósságuk által, továbbá munkaadóikkal szemben tanúsított magatartás, valamint nemzetbiztonság tekintetében munkatársaik közül különösen kitűntek, hűséges szolgálatuk elismeréseképpen az 1944. évben is pénzbeli jutalmat és díszismerő oklevelet kíván adományozni. Felhívom ebből a célből azokat a munkaadókat, akiknél olyan gazdasági eselél szolgál, aki polgári és bürokrácia viselkedése mellett legalább 25 évet töltött egy munkaadónál, illetve egy gazdaságban, hogy ezeknek a eseléseknek nevét, lakását, személyi és szolgálati adatait a Debreceni Gazdasági Egyesületnél f. évi november hó 15-én, déli 12 óráig jelentsek be. A kérelmek tartalmát munkát végző eselések, továbbá azok, akik a múltban már ilyen kitüntetésben részesültek, jutalmazásra nem je-

lehetők be. Felhívom ezenkívül azokat a gazdasági munkásokat, akik megbízhatóságuk, szorgalmuk és józanságuk folytán a fenti pénzbeli jutalomra és díszismerő oklevelelre igényt tartanak, hogy erre vonatkozó bejelentésüket ugyancsak f. évi november hó 15-én, déli 12 óráig a fent írt helyen tegyék meg Polgármester.

— **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város a verestarka marhatenyésztési minőségi fejlesztése érdekében több városi tulajdont képező fiatal tenyész bikát kíván elhelyezni gazdaságoknál, vagy más személyeknél a város határáján különböző pontjain. Felhívom mindazokat, akik bikák tartására vállalkoznak, hogy ebbeli szándékukat a Városházán a gazdasági ügyosztályban (főlemez 13. sz. a. szoba) a hivatalos órák alatt 8—2-ig jelentsek be. Ugyanott a tartási feltételek is megtudhatók. Gazdasági tanácsnok.

Nyilttér

ÓVÁS!

Ondód, Veréb-dűllő 29. számú tanya 5 hold földdel eladó. — egyik helyi lapban meg lett hirdetve.

Ezen föld telekkönyvileg kizárólag saját tulajdonom (Kovács Ferencné született Mike Máriaé.) Mivel fentvezett föld nem eladó, kérem az érdeklődőket, a vételtől tartsák távol magukat a kellemetlenségek elkerülése végett.

Kovács Ferencné
született **Mike Mária**
Mester-utca 29.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Imre Benyovszky** Pál
Kiadja: **Alföldi Sajtóvállalat Kft.**
Felelős kiadó: **Balogh István.**

Szalacs Rácz Imre regénye:

A KERESZT

(49)

— Ennek bánata se lehetett még soha — gondolta Emre pap úr, de mikor ránézett a szomorúszemű háziasszonyra, azt érezte, hogy talán most is seb van ennek a két embernek a szívében.

— Mikor kezdték a munkát, atya? — mosolygott Dósa úr.

— Akár azonnal, ha egy kicsit kifújtuk magunkat... — A követ egész télen át hozták a bivalyos szekerek, amint kijelöljük a helyet, máris megkezdik az ásást. Semmit el nem veszünk a szentegyháztól, amit ti jónak láttok megteremteni.

— Az ilyen építetével szívesen épít az építő ember — bókolt szívből Péter atya.

— Milyen stílusban gondold, atya a szentegyházat? — nyúlt a piros alma után a váradí kananok.

— Ezen már sokat gondolkodtam, de én megmondom úgy, ahogy érzem: egyelőre nem tudnám megmondani. Mindig a környezet, az adott hely is megszabja az embernek, hogyan álmódja meg azt, amit építeni akar... — Itt a környezet bizony elég lapos, atya, mert halmot is alig találsz!...

— Eppen ezért valami olyant kell adni, ami magával emeli az egyhangú síkságot. Így, amikor beléptünk az udvarba és láttam a kastellumot, az öreg tornyot, úgy síkolt át az elmémen az a gondolat, hogy a legújabb elgondolás szerint nem félköríves, de csúcsívben végződő bolthajtás, magasabb torony, egy, lehet, hogy kettő, nemcsak a tájat, ezt az elszórt települést, de magát a szép kastellumot is magával emelné... — gondolkodott el Péter atya, ami egyszerre felkeltette az együttülőknél a figyelmét.

— A kastellummal együtt mi magunkat is az egekbe emelje ez az építmény, atya! — ragadta meg az egyik szép-mívű ezüstserleget Dósa úr és vendégei felé tartotta: — Igyuk meg az áldomást a jó munkának, pap urak!... A bor vén volt, mint az idő, íze édes, mint az anyatej. Emre pap úr nem is ivott még ilyen jó bort ebben a földi életben.

— A bor kitűnő, emlékeztet a franciaországi borok ízére — mondta Péter atya.

— Jól érzed, mert onnan került tőkékről szedték ezt. — Hogyan, megterem itt a szőlő? — emlékezett Sámuel gubacsapó keserű szavaira Péter atya.

— Sajnos, ez itt meg nem terem, de Váradon igen, mert kananok atyámfia hozott ebből a borból néhány hordócskával, Isten tartsa meg kedves jószokását.

A kananok arcán látszott, hogy jólesik az elismerés és mindjárt igyekezett biztosítani is a házat jóindulatáról, ezutáni szívességéről: — Míg nekem terem, nektek is lesz, csak az Isten életben tartson bennünket! — és most a változatosság kedvéért a kettőtört mögyorókat ropogtatta, elvéve egy-egy diót is megevett.

Péter atya bonyolult előadást tartott a szőlőtermelésről, melyet nagy gonddal és szeretettel kell ellátni, különben nincs eredménye.

— A mi embereink ezt a munkát el nem látják, valahány jobbágyot akartam rávezetni, hogy szőlőmivelője legyen, mind-egyikben csalódtam. Nálam most is olasz munkások művelik a tőkéket. Azoknak egyéb dolga nem lévén, el is látják nagyon emberül a dolgot.

— A bakonyi hegyek, dombok táján értenek a szőlőhöz magyar atyámfiak is — szólalt meg Emre pap úr, akinek most ismét gyermekora és szülői háza jutott eszébe.

— Nem tudom elgondolni, hogy jó eredménnyel, hiszen a mi jobbágyunk megelégszik azzal, amit a föld csaknem önként ad. Igen babrás munkának véli a szőlőművelést. Sokszor kell kapálni, kacsolni, felkötözni; nem egyszer valóságos beteg módjára bänik vele. Sok vele a baj, küszködés, aztán az ember csak fogja a kupát, már le is csúszott az ajkán... — legyintett a váradí kananok, mintha el akarta volna intézni ezzel a beszéddel az ifjú papot. Ez azonban nem hagyta magát, mert nyomós példával állott elő: — Az udvarban láttuk, hogy a bekötözött fügefá is meghonosult nálatok, uram. Ha ez már a mult nyáron termett, amint az a szolgál szavai szerint megtörtént, akkor én merem állítani, hogy itt a szőlő is beérik s megszereti a földet!...

— No, ifjú pap uram, ha te nekem ide szőlőt telepítesz s az a szőlő terem is, neked külön telket adományozok jó kedvemben, ezt ígérem s ha kell, írásban is adom!

— Küldjön Váradról főtisztelendő kananok urunk pár-száz tavaszi vesszőt, a többit elintézem én! — pirult az arca Emre papnak.

— En küldök szívesen, de kényes portéka lévén, nem sok bizodalمام van a szavadhoz, ifjú testvérem az Úrban!...

— Merem vállalni, mert gyermekkoromban magam is művelője voltam saját szőlőkertünknek, ismerem a tenni valókat!...

(Folyt. köv.)

Vasárnapra már feladhatja
apróhirdetését kiadóhivatalunkban,
Piac-utca 56. szám,
Megyeháza mellett

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

János magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág-utca 21. Telefon: 23-78.

Gálcsy tizenhatalmas nyomozóirodája vidéken is diszkréten nyomoz megfigyel. Zöldfa-u. 3. T.: 28 72.

Háztartási alkalmazott

Bejárónő délelőtt néhány órai munkára felvételtik: Varga-u. 43. sz., utcai lakás.

Jó bizonyítvánnyal rendelkező szobaleányt keresek nov 15-re. Jelentkezni Török Bálint-u. 18. I. em. d. e. 10—12. d. u. 4—6.

Betöltendő állás nőknek

Lapkébesítő nőket fixfizetéssel felvesszünk, jelentkezés a Debreceni Újság Hajdúföld kiadóhivatalában. Ferenc József-út 56.

Kötőnőknek állandó munkát ad, ügyes kiszolgáló lányt felvesz Péter kézimunkaipar, Szent Anna-utca 10.

Állást kereső nők

Magános háziasszony, ös-keresztény, intelligens képezett és munkaszerető, sokat szenvedett életének nyugópontra, otthoni és képességeinek megfelelő munkakört keres, mint önálló házvezető. — Nagy vállalat élelmézesztézőnek volt vezetője.) Szerény igényű, jegyzői irodába, vidékre gazdaságba is megy. Váad Ferencné, Budapest, Szondy utca 90 II. udvar. III. e.

Betöltendő állás férfiaknak

Lapkébesítő férfiakat és nőket körzetet kézbesíteni, jó fizetéssel azonnalra felvesszünk. Jelentkezni egész nap lehet a Debreceni Újság Hajdúföld kiadóhivatalában, Piac-u. 56. szám. Vármegyeháza mellett. 981-10-vv

Kereslet

Ócska vasat, fémeket, gépet a legmagasabb áron vesznek, Vaskovits, Pacsirta utca 17, Telefon: 26-94.

Ajánlat

Mielőtt arany, ezüst, briliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőknek, Sas-utca 2.

Iskolai kézimunkák, sablonok, előrajzolt áruk főzhető fonállal is beszerezhetők, Pethő kézimunka-, textilüzletében, Szent Anna-u. 10. Kötött, hűrkölt áruk készítése.

Szörme bundákat javítok, alakítok, festek. Vesztek, eladok. Kőváry szűcsmester, püspöki palota I. 31.

Sírkövek műköből és termésköből mészsalak gyúmolcsosok részére és piros salak kerti utakra kapható a Debreceni Műkögyárnál, Fűrdő-u. 2.

Bihácsi-féle gyönyörűen kiállított debreceni vonatkozású levelezőlapok kaphatók a Debreceni Újság—Hajdúföld kiadóhivatalában, Ferenc József-út 56.

Golyósprészt, középnyag ságút, megvételre keresünk, József kir. hg-u. 18. Nyomda.

Aranyat, ezüstneműt, ékszerket napiáron vesz Takács Sándorné, Piac-utca 56.

Hentesek és acsárosok figyelmébe! Csonthulladékokat a legmagasabb áron piáron vesznek Vaskovits Pacsirta-utca 17. sz. — Telefon: 26—94.

Élelmiszer, ital

Sütőtök kapható, kilója 50 fillér. Gazdálkodóknak is érdemes venni a magva végett, olyan jó és szépek.

Oktatás

Dr. Naményi Gyuláné, Szentendrey Olga gyorsíró és gépiró iskolájában új tanfolyam kezdődik Beira'kozni állandóan lehet, Debreceni tan. ker. kir. főig. eng. száma 6475/1941-42. Vidékieknek vasútkedvezmény Balthyány-u. 1.

Rádió

Rádiót, bármilyen rendszert javít, alakít, épít olcsón garanciával, évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész, Csapó-utca 84, telefon: 32-54. Vidékieknek saronkívvül.

Butor

Minek a fényes kirkakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletében, Piac u. 71. sz.

Használt bútorokat, -irodai berendezést, wert heimkasszát, üzletben dezt, magas áron vesznek. Verő. Csapó-u. 10.

Gazdasági termények

Ungváry József ceglédi faiskolájából a gyümölcsfák megérkeztek a Kürtös-utca 19. sz. alatti le-rakatba (Huszárlaktanya mögött).

Gazdasági eszközök

Tengeri morzsológép új prima gyártmány, vas-szekrényvel eladó. József kir. herceg-utca 7.

400 literes krumplifőző, régi ekék eladók. Érdeklődni d. e. Rothermere-u. 13. sz.

Eladó egy új kétkerekű kézikoeci, egy nagy tükör 165x65. Cegléd-u. 16.

Mezőgazdasági gépeket, eszközöket, alkatrészeket bármilyet vesz, elad, vagy becsérel vitéz Nagy János, Hatvan-utca 11. Telefon: 26 19. 1874

Eladó ingóság

Eladók I. kereskedelmi iskolai tankönyvek használt állapotban. Varga-kert-utca 11. szám.

Kétykú használt gáz-résző eladó. Maróthy Gy-u. 21. háztulajdonosnál.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Igazgató: **Somogyi Gábor.**